Aº. 1824. **Nº. 31.**

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, *den 31sten* JULIJ, 1824.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Groot-Kruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder der Orde van St. Anna van de eerste Klasse, Secretaris van Staat, Lid van de Ridderschap der Provincie Utrecht, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, mitsgaders Opperbevelhebber van Zijner Majesteits Land- en Zeemagt Beoosten de Kaap de Goede Hoop.*

Aan alle de genen die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doen te weten.*

Volkeren, *van Amboina, van Leij-Timor, van Hitoe, van Oma, van Honimoa, van Noessa-Laut, van Ceram, van Boero, van Amblauw, Manipa, Kelang, Bonoa, en Goram,* en van de verdere eilanden hierom gelegen!

Toen wij voor acht jaren ons Vaderland en onzen Koning verlieten, om in Zijnen naam de uitgestrekte landen in deze zeeën gelegen, te regeren, ontvingen wij reeds van Hem den last, om bijzonder ook uwen toestand te onderzoeken.

Hij wilde, dat wij ook u deelachtig zouden doen worden der zegeningen, die alle volkeren onder zijne heerschappij genieten. Hij wilde ook voor u een weldoend vader worden, zoo als hij voor alle zijne onderdanen is, onder welken Gij het geluk hebt te behooren.

Veel was er voor ons te doen, om aan onze bestemming te beantwoorden. Wij hebben echter uwe belangen daarom niet uit het oog verloren, maar door anderen doen onderzoeken, wat voor uw geluk, voor uwe rust, en voor uwen voorspoed gedaan kan worden.

Thans zijn wij zelf in uw midden gekomen, en deze komst moet u allen reeds een waarborg zijn geweest voor de belangstelling, welke wij voor uwe welvaart en de welvaart uwer kinderen gevoelen.

Wij hebben ons door eigene oogen willen overtuigen, of de berigten die ons, op onzen last door anderen gegeven zijn, en of de meening die wij zelf, ons van uwen toestand gevormd hadden, met de waarheid overeenstemden.

Wij hadden gewenscht, dat dit anders ware geweest: maar wij hebben, tot ons diep leedwezen, uw lot beklagenswaardiger gevonden dan wij ons hadden kunnen voorstellen.

Gij zijt arm, terwijl de voorzienigheid de rijkste voortbrengzelen aan uwen grond geschonken heeft; Gij zijt afhankelijk van alle andere volkeren, terwijl gij de vruchten van eigen vlijt en nijverheid niet hebt leeren kennen; Gij slijt uwe dagen in onrust, in gedurige twisten en oneenigheden onder u zelven en met uwe naburen, omdat gij de weldaden van rust, regt en regtvaardigheid niet kunt waarderen; Gij haat en miskent het wettig gezag der hoofden, uit uwe oude geslachten gesproten, om dat hunne belangen niet de uwe zijn; Gij onttrekt u aan de regering der wetten, om dat Gij derzelver beschermend vermogen niet weet op prijs te stellen;

Gij drijft eenen gevaarlijken en schadelijken sluikhandel, omdat gij de veiligheid en voordeelen, van eenen vrijen handel niet hebt ondervonden; Gij hebt eenen afkeer van allen arbeid, om dat gij het denkbeeld van dwang en verpligting daar van niet kunt afscheiden; Gij zijt ten prooi aan de roofzucht der lafhartigste volkeren, die uwen moed en uwe krachten zouden vrezen, zoo gij eensgezind uw have en goed, uwe vrouwen en kinderen wist te verdedigen.

Menigvuldig en groot, zijn deze rampen! vele oorzaken hebben daartoe bijgedragen, waaraan echter Gij zelven grootendeels onschuldig zijt. Wij weten dat, en zullen dit den KONING, uwen en onzen Heer doen vernemen. Wij zijn dan ook niet tot u gekomen, om u te bestraffen, maar om u optebeuren en te redden.

De middelen die daartoe noodig zullen zijn, vorderen eene langere overweging dan wij in dit oogenblik, gedurende ons kortstondig verblijf in uw midden, daar aan kunnen besteden. Het geen echter onze hand nu reeds dadelijk te doen vindt, is reeds voor u, door ons gedaan, of zal terstond geschieden, op dat gij onverwijld de vruchten daar van moogt inoogsten.

Uwe nagelboomen, die hij thans uwe zorg niet waardig acht, om dat zij uwe moeite en arbeid daaraan besteed, niet beloonden, zullen reeds dit jaar, dierbaar voor u worden, door de meer zekere en grootere voordeelen, die Gij en uwe Hoofden daarvan zult hebben.

Zonder arbeid kunnen menschen noch maatschappijen bestaan. De arbeid die nuttig is, moet echter doel en belooning hebben. Wij zullen geenen nutteloozen arbeid van u vorderen, en geenen arbeid onbeloond laten.

De negorij diensten die gij verrigten moet, zijn in het belang van u zelven en van uwe vrouwen en kinderen. De arbeid die het Gouvernement van u zal vorderen, zal u reeds nu een dubbeld loon opleveren, van het geen gij thans geniet, opdat dit u tot vrijwilligen arbeid aanmoedige. Waar eenmaal vrijwillige arbeid gevonden kan worden, zal geen gedwongen arbeid meer bestaan.

De leverancien die het Gouvernement vooreerst nog van u zal vergen, zullen reeds van dit oogenblik af aan, voor u gemakkelijk en voordeeliger gemaakt worden. Men zal niets om niets van u verlangen; alles zal aan u tegen billijke en redelijke prijzen betaald worden, op dat gij uw eigen voordeel daar in leert kennen, en ook daar door, de lust tot vrijwilligen arbeid, in u opgewekt worde.

De Hongie die zoo lang en zoo zwaar op u gedrukt heeft zal slechts de herinnering van geleden rampen bij u overlaten; zij zal van dit oogenblik af aan niet meer bestaan en voor altijd vernietigd zijn. Gij zult voortaan uwe woningen, uwe vrouwen en kinderen, niet meer behoeven te verlaten dan om dezelve en uwe naburen tegen uwe en hunne vijanden te beschermen. Het Gouvernement zal u daartoe zijne bescherming verleenen en de middelen tot zelfverdediging aan u gemakkelijk maken.

Ook in de nieuwe wetten en voorschriften die wij u geven zullen, zult gij de blijken onzer bezorgheid voor uwe welvaart ontdekken. Gij zult daarin uwe aloude instellingen weder vinden. Gij zult daarin uwe regten en verpligtingen en de regten en verpligtingen uwer Hoofden naauwkeurig leeren kennen. Deze uwe wettig gekozen Hoofden, zullen uwe achting en liefde verdienen, door uwe billijke belangen voortestaan. Gij zelf zult overal goed en gemakkelijk regt vinden, en niemand zal u ongestraft in uwe regten kunnen krenken.

Ziet daar dan, volkeren van Ambon en van alle omliggende eilanden, het geen wij reeds tot uw welzijn gedaan hebben, en vertrouwt op het geen wij verder trachten zullen, voor uwe welvaart meer te bewerkstelligen. Aan onze goede bedoelingen kunt gij niet twijfelen daar het geen gij weldra zult ondervinden, u ten waarborg moet verstrekken. Dan wederkerig vestigen wij ook onze verwachting, op uwe medewerking tot het goede, het welk wij zoo hartelijk gaarne wenschen daar te stellen. Het geen wij van u verlangen, is rustige onderwerping aan de wettig over u gestelde Hoofden en gehoorzaamheid en eerbied voor Hem dien wij onzentwege over u gesteld hebben zoo wel als voor diegenen, die in onzen en in zijnen naam tot u zullen spreken en over u zullen regeren; uw eigen belang uwe eigene rust en welvaart en het geluk van uwe vrouwen en kinderen is daar mede op het naauwst verbonden; voor billijke en bescheidene klagt, over werkelijk en zelfs over vermeend onregt, zal steeds de weg, voor u allen openstaan; opzettelijk valsche aanklagten en beschuldigingen, zijn echter een gruwel en kunnen niet ongestraft blijven.

Wij hebben in dengeen, dien wij het opper bestuur over u hebben toebetrouwd en die, met onzen wil en met onze bedoelingen bekend is, eenen waarborg, voor de zachtheid en lankmoedigheid, met welke verongelijkten zullen worden aangehoord, en voor de regtvaardigheid met welke ieder die tot hem komt zal worden behandeld; maar wij vertrouwen ook dat in hem de man zal, worden gevonden, die ongehoorzame weerspannige of lasterlijke ingezetenen, met klem zal weten te bedwingen en te straffen; wij willen, dat hij een zorgvuldig en medelijdend vader, voor alle goeden en vooral voor lijdenden en onderdrukten, maar ook een streng en onverbiddelijk gebieder, voor alle kwaadwilligen zij.

Beschouwt dan de ambtenaren die over u gesteld zijn, als uwe beschermers en weldoeners; ontvangt de ambtenaren die wij nader tot u zenden zullen als vredeboden die in onzen naam uwe toekomstige welvaart komen verkondigen. Zij zullen uwe specerijboomen niet omkappen maar u leeren hoe gij dezelve voor uw eigen gemak en voordeel moet planten en onderhouden; zij zullen uwe akkers en tuinen niet verwoesten maar u onderwijzen, om dezelve beter en winstgevender aanteleggen en te bebouwen; zij zullen uwe praauwen niet vernielen maar u de wegen en havens aanwijzen, om daarop met voordeel voor u zelven te varen en handel te drijven. Zij zullen uwe woningen niet verbranden, om dat gij roovers gehuisvest hebt, zij zullen weten dat vrees en noodzakelijkheid u daartoe dwong, en u de middelen aantoonen en inhanden stellen, om uwe have en goed, uwe vrouwen en kinderen, tegen dat gespuis te verdedigen. Zij zullen tusschen strand- en berg-volkeren geen onderscheid maken maar alle gelijkelijk beschermen; zij zullen niemand in de uitoefening van zijnen godsdienst storen, maar u leeren deugdzame menschen en goede onderdanen te zijn.

Hoort dan gij alle volkeren van Ambon en omliggende eilanden de stem des Konings, die door ons thans tot u spreekt; verblijdt u zijne onderdanen te zijn, en maakt u waardig het geluk het welk hij over u verspreiden wil.

Dan zal het u allen en uwen kinderen welgaan, en gij allen zult eenmaal, naast God, den Koning zegenen die het eerst bedacht is geweest om uwe rampen in blijdschap te verkeeren.

Wij gelasten dat deze Publikatie in de Nederduitsche en Maleische talen zal worden afgekondigd en aangeplakt, alom waar zulks te geschieden gebruikelijk is.

Gegeven te Amboina den vijftienden april achttien honderd vier en twintig.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal.

De secretaris,

J. SCHNEITHER.

Publikatie.

Wij Godert Alexander Gerard Philip Baron van der Capellen, *Groot-Kruis der Orde van den Nederlandſchen Leeuw*, *Secretaris van Staat*, *Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië*, *enz.*, *enz.*, *enz.*

Alzoo Wij gedurende Ons aanwezen in de reſidentie *Ternate*, en overweging hebben genomen, eensdeels de belangen dezer reſidentie en van derzelver ingezetenen, en ten andere het naauwe verband, waarin in het bijzonder de eigenlijke Molukſche eilanden onder deze reſidentie ſorterende, van de oudſte tijden dor Nederlandſche Regering in Indië, tot de *Amboinſche* en *Bandaſche* eilanden hebben geſtaan.

In aanmerking nemende de noodzakelijkheid, om reeds nu onverwijld, en in afwachting van nadere en meer algemeene voorzieningen, het beſtuur en de verdere in deze reſidentie beſtaande inrigtingen, zoo veel mogelijk in overeenstemming te brengen, zoowel met de maatregelen nu onlangs door ons voor de reſidentien *Amboina* en *Banda* daargeſteld, als met de belangen der ingezetenen en met de beginſelen van Regering door het Nederlandsch gouvernement aangenomen, en op deszelfs overige bezittingen in Indië toegepast.

En gelet op de bijzondere en dringende behoefte, welke er ook voor de ingezetenen dezer gewesten beſtaat, in de daarſtelling eener regterlijke magt tot erlanging van goed en ſpoedig regt, en als een waarborg voor de veiligheid van perſonen en eigendommen.

Zoo is het, dat Wij bij deze ter kennis brengen van een iegelijk wien zulks mogt aangaan, dat wij bij beſluit van heden *hebben goedgevonden en verſtaan*.

Eerſtelijk: Te bepalen:

Dat de reſidentie *Ternate* voortaan zal beſtaan, uit de eigenlijk gezegde *Molukſche* eilanden, te weten: *Ternate*, *Tijdore*, *Gilolo*, (of *Almaheira*), *Batjan* met alle derzelver onderhoorigheden van en met *Rou* en *Morbaaij* ten noorden, tot en met de *Xulla Eilanden* ten *Zuiden*, de Papoeſche eilanden *Waijges Sallawatti* en *Mijsole*, en dat gedeelte van *Nieuw Guinea*, hetwelk onder de ſouvereiniteit van *Tidore* staat, alsmede de op de Oostkust van *Celebes* bezuiden Kaap *Vaisch* of *Taluba* gelegen, en onder de heerſchappij van den Sultan van *Ternate* behoorende districten van *Balanta* en *Mondono*, met de eilanden *Peling Banggaaij* enz. uitmakende het Radjaſchap van *Banggaaij*, alsmede het verder zuidwaarts gelegen Radjaſchap *Tombockos*.

Te weten: Te *Ternate* te vestigen een Raad van Justitie, en te arresteren een *Proviſioneel Reglement op het beheer der politie en de kriminele en civiele regtsvordering in de reſidentie Ternate*, hetwelk nader door den Gouverneur der *Molukſche* eilanden, zal worden afgekondigd.

Ten derde: Te verklaren, dat de wetten en contracten, vroeger beſtaan hebbende, omtrent de extirpatie der ſpecerijboomen, op de onder de reſidentie *Ternate* ſorterende landen, en welke tot dus verre niet uitdrukkelijk zijn ingetrokken, van nu af aan, en voor altijd zullen zijn vernietigd en buiten effect geſteld; en integendeel te bepalen, dat alle de ſpecerijen, op het grondgebied van de reſidentie *Ternate* groeijende, van nu af aan, en tot zoo lang daaromtrent andere bepalingen zullen worden gemaakt, uitſluitend zullen moeten worden geleverd aan het Gouvernement, hetwelk voor dezelve dadelijk bij de leverantie, hetzij te *Ternate*, hetzij op andere, nader optegeven, plaatſen, zal doen uitbetalen billijke prijzen, en wel voor het tegenwoordige, voor de *nagelen* 10 ſtuivers per pond, voor de *foelie* 12 ſtuivers per pond, en voor de *notenmuscaat*, welke in den dop zullen worden geleverd, nadat zij, uit den dop zullen zijn genomen 8 ſtuivers per pond, met dien verſtande, dat de te leveren ſpecerijen deugdzaam zullen zijn, de nagelen en foelie wel gedroogd, en de nooten bij het ontbolſteren gaaf en goed worden bevonden.

En zal deze, onze publikatie, worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederlandſche en Maleiſche talen, alom waar zulks te geſchieden gebruikelijk is.

Gegeven te *Ternate*, in het fort *Oranje*, den 27ſten mei des jaars 1824.

VAN DER CAPELLEN.

Van wege den Gouverneur Generaal,

De Secretaris,

J. SCHNEITHER.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA,

Aangekomen.

Juli 25---ſchip *Evertſe*, C. F. Driſman, van Tagal den 12den juli, pasſagiers: de heeren Wattig, Malin en Leir.---brik *Cato*, Alie, van Cheribon den 22ſten juli.

Juli 26---ſchip *Marquis of Hasting*, C. MacLean, van Samarang den 24ſten juli, pasſagiers: de heeren Maurin, Morgan en vrouw.

Juli 27---Z. M. ſchoener *Emma*, luitenant J. E. A. Rockers, van Samarang den 12den juli.---Eng. ſchip *Eleanor*, C. Tabor, van Calcutta den 20ſten maart.---dito ſchip *Indiana*, G. King, van Padang den 26ſten juni, pasſagiers: luitenant Raaff, mevrouw de weduwe Raaff, majoor Le Bron, kapitein Regnon en vrouw.

Juli 29---ſchip *Cornelia*, S. H. Veer, van Indramaijoe den 27ſten juli.---Z. M. fregat *Dageraad*, kapitein ter zee W. A. van der Hart, van Texel den 10den november 1823, pasſagiers: de heeren L. J. Temminck, Mr. D. G. Reitz, F. Baert, J. ten Cate, en luitenant O. Wrensch.---brik *Favorite*, J. Goldie, van Padang den 18den juli.

Vertrokken.

Juli 23---brik *Maria*, C. Fromſtead, naar Samarang en Soerabaija.

Juli 25---ſchip *De Jonge Adriana*, H. J. Bom, naar Rotterdam, pasſagiers: de heeren D. Farnham, J. W. Evers en vrouw, luit. Eichelberg en 46 gepasporteerde militairen.---ſchip *Louiſa*, C. Sticker, naar Soerabaija.---Voor het gouvernement ingehuurde partikuliere brik *Allerte*, J. C. Ross, naar Banka en Sinkapoera, pasſagier: mevrouw de weduwe Starkenborgh Jutting.---brik *Elizabeth*, F. B. van Dockum, naar Cheribon.---ſchoener *Anne*, J. C. Goldſmith, naar Samarang en Soerabaija, pasſagiers: de heeren J. Burges, J. Kennedij en G. Chennon.---ſchoener *Mango*, Kamar, naar Pekalongan.

Juli 26---brik *Fredrik*, Lie Tio-Oe, naar Cheribon, Tagal en Samarang.

Juli 27---brik *Pekalongan*, Tjoa Tjitjoan, naar Pekalongan.

Juli 28---ſchip *Vrouw Helena*, F. M. Kuijper, naar Samarang.---ſchoener *Lucifer*, A. Desperoux, naar Samarang.---ſchoener *Semanka*, Roem, naar Tagal.---ſchoener *Kaſoor*, Tiembang, naar Pekalongan.

Juli 29---ſchip *Jorina*, F. van Duijvenboden, naar Rotterdam, pasſagiers: de heeren J. Cock Blomhoff, L. J. Soetemeer en huisvrouw, D. van den Burch.---brik *Louiſa de Kock*, A. Hooper, naar Soerabaija, pasſagier: de heer H. Burgers.

Juli 30---brik *Joanna*, Lim Bauſain, naar Tagal.---Chineſ. jonk *Soenbang*, Oeij Tiaukio, naar Tjiemliem.---brik *Colonial Trader*, C. Perrij, naar Anjer, pasſagier: de heer J. Drurij en Elliot.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. fregatten *Melampus*, *Dageraad*; brik *Orestes*; ſchoeners *Johanna*, *Emma*; ſchepen Carolina en Jacoba, Vrouw Maria, Cornelia, De Vriendſchap, Mercurij, Peking, Henriette Elizabeth, Padang, Hapſoen, Thalia, Race Horſe, Helen, Cornelia, Marquis of Hasting, Evertse; brikken De Goede Fortuin, Malatie, Biaphong, Foengſie, Geap Gwam, Jeannette, Lasſum, Tjoempo, Tikſing, Goanſie, Anna, Margaretha, Experiment, Indramaijoe, Gollek, Cato, Favorite.---Eng. ſchepen Roſanna, Elianor, Indiana.---Amerik. ſchepen Maine, Moss; brikken Indus, Banian.---Franſch brik Herondelle.---Portugeesch ſchip Providence; brik Eliza.---Chineſche jonken Kiangmoeij, Hokgoan.

SAMARANG.

Aangekomen.

Juli 19---brik *Mentor*, S. C. Ross, van Batavia, pasſagiers: de heeren G. Sutton en P. de Bruijn.---Arab. ſchip *Magbarie*, Said Mohamat Bin Hamit Alhadat, van Grisſee.

Juli 20---kruispraauwen *Trenganoe No.* 14 en 15, Mohamat Yalien en Abdulla, beide van Tagal.

Juli 22---ſchip *Johanna Fredrika*, P. de Haan, van Soerabaija, pasſagiers: een kadet elève en de heeren S. C. Sloijd, P. Noll en familie.

Juli 24---ſchip *Buitenzorg*, S. MacGeorge, van Soerabaija, pasſagier: de heer Bowie.

Vertrokken.

Juli 19---Arab. ſchoener *Nazar*, Sarif Oemar Bin Alie Baharoen, naar Batavia.

Juli 20---Chineſche brik *Fortuin*, Tan Biauw, naar Tagal.---ſchip *Helen*, J. Nutting, naar Batavia, pasſagiers: de heeren Lunel, A. P. Kemper en mevrouw D'Ozij.

Juli 22---brik *Mentor*, S. C. Ross, naar Soerabaija.

Juli 23---ſchip *Marquis of Hastings*, C. MacLean, naar Batavia, pasſagiers: de heeren Mourien, Morgan en vrouw.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. boot *No.* 16; kruispraauwen *No.* 14 en 15; ſchepen Johanna Fredrika, Buitenzorg; brikken Johanna Hubertina, Carolina, Francina; ſchoener Nieuw Victoria.---Arab. ſchepen Fattal Barie, Magbar, Magbarie; brikken Ladij Pontianak, Fattalkair; ſchoener Harrits; ſloep Cheribon.---Maleiſche brikken Tomene, De Goede Hoop; ſchoener Remantjiera; ſala ſala Boejang Slamat.---Chineſche brikken Ingſoen, Tjingſoen, Hohien, De Bora.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Juli 17---Voor het gouvernement ingehuurd partikulier ſchip *Prince Blucher*, R. B. Slaak, van Kima den 9den juli.

Juli 18---Z. M. kanonneer-boot *No.* 1, kadet van Haeften, van Samarang den 7den juli.

Juli 19---ſchip *Ennore Tranſit*, W. Newman, van Batavia den 11ten juli.

Juli 21---ſchoener *Drake*, M. A. Maijne, van Banda den 5den juli, pasſagier: de heer J. Joſeph.---ſchoener *Molucco*, Laming, van Batavia den 6den juli, pasſagier: de heer T. W. Hazaart.

Juli 24---brik *Dennok*, Maas Agoes Tjagoot, van Banjermasſing.

Vertrokken.

Juli 18---ſchip *Johanna Frederika*, P. de Haan, naar Samarang, Muntok en Malaka, pasſagiers: de heeren P. Noll en familie, S. C. Sloijd en kadet elève van der Speck.

Juli 20---Z. M. korvet *Komeet*, 1ſte luit. A. Anemaet, koersſtellende om de west.---Voor het gouvernement ingehuurd partikulier ſchip *Thalia*, W. Crozir, naar Amboina, pasſagiers: doctor Farrow, 10 vrouwen en kinderen ter overvoer der vaccine.

Juli 21---ſchip *Buitenzorg*, S. MacGeorge, naar Samarang en Batavia, pasſagier: de heer J. Bowie.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *van der Werff*; korvet *Anna Paulowna*; brik *Haaij*; kanonneer-boot *No.* 1; ſchepen Fattal Rachman, Emile, Jesſij, Star, Recoverij, Mastora, Esperance, Prince Blucher, Ennore Tranſit; brikken Levinia, Maria, Sheeva, Boeang Beſſe, Elizabeth, Elizabeth, Dennok; ſchoeners De Hoop, Drake, Molucco.---Arab. ſchip Fatal Barie.

Batavia, *den 30ſten juli* 1824.

Door het verongelukken van Zr. Ms. koloniale ſchoener *Calijpso*, op hare reis van *Amboina* naar *Java*, zijn wij voor als nog, buiten de gelegenheid om onze lezers volledig bekend te maken zoo wel met alle de bijzonderheden van het verblijf van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal op *Amboina*, als met de hoogst belangrijke bepalingen, welke door Zijne Excellentie aldaar, zijn uitgevaardigd; onder welke, in de eerste plaats is een reglement op het binnenlandsch beſtuur en de financien voor *Amboina* en onderhoorige plaatſen, waarbij zeer gewigtige bepalingen, ten aanzien van dit gedeelte van het gouvernement der *Molukko's*, worden daargeſteld, en van welke de hoofdzakelijke inhoud aan de volkeren van deze landen is bekend gemaakt, bij de publikatie hierboven geïnſereerd.

Uit de berigten van *Ternate* ontvangen, tot den 30ſten mei, verneemt men dat Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal zich twee dagen te *Saparoea* heeft opgehouden, alwaar dezelve den 4den te voren, zoo als reeds in een vorig artikel is gemeld, aangekomen was. Gedurende dien tijd heeft Zijne Excellentie, eenige der hoofd-negorijen van dit eiland bezocht, onder anderen *Sirri Sorri*, alwaar eene zeer nette christen-kerk gevonden wordt, de fraaijste van alle de kerken der *Molukko's*; *Porto* op de noord-kust, alwaar een fortje gevestigd is; *Haria*, en andere plaatſen; het warme bad te *Tiouw*, en het rijke en ſchoone nagelplantſoen te *Haria*, het welk zich door deszelfs geregelden aanleg van alle andere nagelbosſchen onderſcheidt, werden door Zijne Excellentie bezocht.

Alle de Radjas en Orankaija's der negorijen zijn tot Zijne Excellentie toegelaten, die zich met allen perſoonlijk over de belangen der bevolking heeft onderhouden. Het eiland geniet thans alom de volkomenſte rust, en levert geene andere ſpooren meer op der noodlottige onlusten van 1817, dan de puinhopen der meeste kerken en tempels, welke men zich bezwaarlijk weerhouden kan te bejammeren, dat zij in het woelen van den krijg niet zijn geſpaard. Op meerdere plaatſen intusſchen waren reeds aanſtalten gemaakt, of ſtonden die gemaakt te worden, tot vernieuwing dezer gebouwen.

Op *Saparoea* waren van *Ceram*, om Zijne Excellentie te ontmoeten, overgekomen behalve de Regenten en Hoofden der ſtrandnegorijen, twee alfoerſche Radjas, uit de binnenlanden van dat eiland, en gevolgd door eenige volgelingen, waarvan er minder waren die zich onderſcheidden door hunne oude Europiſche kleedingſtukken, op de vreemdſte wijze en van zeer verſchillende tijden, te zamen geraapt, dan wel door eene volſlagen afwezigheid van alle kleedingſtukken hoegenaamd, met uitzondering van een klein ſchortje en van eenige veeren, armbanden en ringen,

waarmede hunne hoofden, halzen en armen versierd waren.

Deze vreemde opschik, het gansch aanzien dezer menschen, derzelver wapens, gezang en dansen, (waarvan zij in tegenwoordigheid van Zijne Excellentie eenige proeven gaven) alles deed genoegzaam blijken, dat de bevolking tot welke zij behooren, nog in dien eersten staat van wildheid is, waarvan men zich bezwaarlijk op *Java* en de naburige eilanden eenige gedachte kan vormen, en welke men naauwelijks zoude kunnen geloven dat nog bestaat, zoo nabij die gewesten, waar reeds zoo lang Europische bevolkingen verkeerd hebben, en derzelver beschaving en Godsdienst sins twee eeuwen hebben beginnen overtebrengen.

In den avond van den 6den mei, heeft Zijne Excellentie zich met deszelfs gezelschap weder ingescheept aan boord van de *Eurijdice*, en den volgenden morgen de baai van *Saparoca* verlaten, ten einde zich naar *Ternate* te begeven. De vaart derwaarts is zoo als onze lezers hebben kunnen opmerken, buitengemeen gunstig geweest, hebbende Zr. Ms. fregat *Eurijdice* en brik *Sijrene* het anker op die ree, bereids in den avond van den 10den laten vallen, onder een salut der korvet *Zwaluwe* (dienzelfden dag aldaar aangekomen, na van *Amboina* vooruit gedepecheerd te zijn), en van het geschut van het fort *Oranje*.

Bij het opzeilen naar de ankerplaats, werd het fregat te gemoet gekomen door eene groote versierde *Corra-corra*, in welke Z. H. de Sultan van *Ternate* met een talrijk gevolg, benevens de Resident en Militaire Kommandant zich bevonden, die Zijne Excellentie alhier kwamen verwelkomen.

Na gemaakte pligtplegingen vertrokken deze personen weder naar den wal, verkiezende Zijne Excellentie eerst den volgenden morgen te ontschepen, hetgeen dan ook te 7 ure in den ochtend van den 11den geschiedde, als wanneer Zijne Excellentie onder het gebruikelijk ceremonieel, en ook door den Sultan begeleid, met Mevr. de Baronnesse *van der Capellen*, in het fort *Oranje* afstapte, alwaar de Residents-woning tot derzelver verblijf was ingerigt. Hier ontving Zijne Excellentie dadelijk de burgerlijke en militaire autoriteiten.

Het ceremonieel bezoek van H. H. H. H. de Sultans van *Ternate* en *Tidore*, bij Z. Excellentie, heeft op den 15den plaats gehad, bij welke gelegenheid die Vorsten rijke geschenken hebben ontvangen, waaronder tapijten, wapens en lakens, van uitnemende hoedanigheden, en die de grootste eer doen aan de Nederlandsche fabrieken van welke dezelve afkomstig zijn. Na dit bezoek hebben beide H. H. H. H. met Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal het middagmaal gehouden.

Den volgenden dag heeft Zijne Excellentie met Mevr. de Baronnesse *van der Capellen*, een tegenbezoek afgelegd bij den Sultan van *Ternate*, bij wien zich tevens de Sultan van *Tidore* genoodigd vond. Gedurende hetzelve vertoonden eerst eentwaalftal vrouwen in bijzondere kleederdragt, (welke waarschijnlijk van oud Spaansche afkomst is) al zingende, eene soort van caracteristieken dans, welke gevolgd werd door een ballet van even zoo veel jongens van 10 tot 15 jaren, welke netjes uitgedoscht in kleederen van Europischen smaak, uit de zeventiende eeuw, met zeer veel bevalligheid en verwonderlijke naauwkeurigheid, eenen zeer gecompliqueerden dans uitvoerden.

Het tegenbezoek bij den Sultan van *Tidore* werd door Zijne Exellentie den 20sten dezer afgelegd, in gezelschap van den Sultan van *Ternate*. Bij de ontscheping van Zijne Exc. op *Tidore*, werd Zijne Excellentie begroet door salvos van het land en van de korvet *Zwaluwe*, welke derwaarts gezeild was tot overbrenging van het korps muzikanten en mariniers der *Eurijdice*, als eerewacht voor Zijne Excellentie; ook hier werden dansen vertoond van een' vreemden aard, maar die echter, niets gemeens schenen te hebben, noch met die op *Ternate* gezien, noch met de Europische danswijze. In den avond van denzelfden dag was Zijne Exc. met deszelfs gezelschap binnen het fort *Oranje* teruggekeerd.

Zijne Excellentie heeft overigens, gedurende het verblijf te *Ternate*, een gedeelte van het eiland, te water omgescheept; en de plaats bezigtigd waar in 1770 eene verbazende masfa van *lava* zich uit den berg van *Ternate*, in zee heeft uitgestort, en welke plaats nog den naam van *verbrandenhoek* draagt.

Tweemalen heeft Zijne Excellentie, vergezeld van den Sultan van *Ternate*, *Sindangolij*, op het eiland *Gilolo* (*Almaheira*) bezocht, hetwelk eene buitengewoon goede jagtplaats oplevert.

De fortjes van *Terlucco* en *Kaijoe-mera* zijn successivelijk door Z. Exc. bezigtigd, en voor de herstelling der gebouwen in het fort *Oranje*, die meest in verwaarloosden staat zich bevinden, zijn definitive bevelen gegeven.

Te *Ternate* is thans even als te *Banda* een raad van justitie gevestigd, en, bij eene publikatie van den 27sten mei, is de afschaffing van alle *extirpatie* van specerij boomen voor den vervolge openlijk afgekondigd.

De omstandigheid dat de contracten op den gewonen voet met de tegenwoordige nog niet lang tot den troon verhevene Sultans van *Ternate* en *Tidore* aangegaan, nog nimmer door de Hooge Regering waren geratificeerd, heeft aan Z. Ex.c gelegenheid gegeven, om met beide deze Vorsten in persoon te handelen, en aan dezelve, bij eene en dezelfde acte, de *investiture* op hunne troonen te verleenen.

De plegtige onderteekening, bezwering, en bezegeling dier acte is met al het ceremonieel bij dergelijke gelegenheden gebruikelijk geschied, en dit stuk biedt alsnu, behalve de zeer zeldzame *persoonlijke* optreding van den Gouverneur Generaal in een verbond met de inlandsche Vorsten, nog deze geheel vreemde omstandigheid aan, dat daarin beide de Sultans van *Ternate* en *Tidore* te gelijk, als partijen voorkomen; eene vereeniging van welke vroeger geen voorbeeld wordt aangetroffen, (even min als van de nu over en weder plaats gehad hebbende bezoeken dier Sultans in hunne kratons,) en van welke men zich teregt veel goeds mag voorstellen voor de vrede en rust, in deze nog niet zeer lang geleden, door de plagen des oorlogs bitter geteisterde gewesten.

Den 18den dezer, schrijft men, is de op *Ternate* gerelegeerde Sultan van *Palembang*, *Machmoed Badoer Oedien*, in de tegenwoordigheid van Z. Exc., toegelaten, welke zich gedurende een geruimen tijd met hem onderhouden heeft, en hem bij die gelegenheid al de omstandigheden heeft te binnen gebragt, welke zijne vestiging in dit verwijderd gewest, vooraf gegaan, en noodzakelijk gemaakt hebben.

De gewezen Sultan heeft zijne schuld ten volle erkend; maar niet te min nog steeds de hoop aan den dag gelegd, dat de lankmoedigheid van het Nederlandsch bestuur, hem nog eens vergunnen zoude, in het midden der zijnen terug tekeeren. Deze Vorst die zich overigens door eene deftige houding bijzonder onderscheidt, was thans tot een trap van nederigheid gezonken, ongunstig afsteekende met de trotschheid en overmoed, van welke hij steeds, maar bijzonder gedurende zijne kortstondige maar hardnekkige wederspannigheid in 1819, 1820 en 1821, zoo ruimschoots had ten toon gespreid.

Den 27sten mei, had Zijne Excellentie het genoegen gehad in den besten staat ter ree van *Ternate* te zien ankeren de koloniale schoeners *Pollux* en *Daphne*, met welke de ambtenaar *A. J. Bik*, eene zending naar de *Arausche Eilanden* heeft volbragt.

Een grafsteen ter eere van *G. E. Rumph*, in de geleerde wereld bekend onder den naam van *de Groote Rumphius*, schrijver van de Ambonsche rariteitkamer, in der tijd geplaatst in den tuin van het huis door dien vlijtigen natuur onderzoeker op *Ambon* bewoond, was sedert lang verwaarloosd, en zelfs jaarlijk gansch opgeruimd zoo dat men te naauwernood daarvan nog de spooren kon ontdekken. Zijne Exc. hiervan onderrigt heeft bevolen dat onverwijld dit graf worde hersteld en dat hetzelve worde versierd met een deftig gedenkstuk tot een blijk hoezeer ook wetenschappelijke roem aan de regering van Neêrlandsch Indië, ter harte gaat, en dat de verwaarloozing der nagedachtenis van zoo verdienstelijke mannen als *Georg Everart Rumph* allezins laakbaar zoude zijn. De teekening van het monument is terstond door den Architect van den Gouverneur Generaal (den heer *Paijen*), ontworpen, en door Zijne Exc. goedgekeurd. Eene korte latijnsche inscriptie in steen, zal te kennen geven" dat dit graf ter bevrediging der schim van den verdienstelijken kruid en natuurkundigen *G. E Rumph* uit deszelfs vervallen staat is hersteld, en dat ten blijke van den algemeenen eerbied en achting, hem een gedenkteeken daarbij is toegewijd door den Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, tijdens deszelfs aanwezen op *Amboina*.

Men zegt dat de bevolking van *Amboina*, het verblijf van den Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, aldaar wil vereeuwigen door de oprigting van een gedenkteeken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

BAYONNE, *den 30sten januari.*

Men verspreidt alhier eene menigte geruchten, welke de voorzigtigheid gebiedt te wantrouwen. Men zegt, dat de kolonel *Amor*, een ijverige constitutioneel, een korps guerillas in Galicie opgerigt zou hebben; dat twee kazernen, door de Fransche soldaten te Kadix bezet, in den brand gestoken zouden zijn. Laatst gemelde tijding is des te onwaarschijnlijker, daar de brieven van Madrid daarvan geene melding maken.

Men spreekt hier steeds van den intogt in Spanje van eenige regimenten, welke binnen onze divisie gestationeerd zijn.

den 31sten januari.

Op het oogenblik heeft men hier een brief van Madrid, van den 27sten dezer, ontvangen, waarin het volgende gemeld wordt: „ De Koning heeft bepaaldelijk het ontwerp van het dekreet van amnestie verworpen. De infant *don Francisco* heeft sterke pogingen gedaan, om zich tegen dat besluit te verzetten; doch heeft daarvoor een kamer-arrest van drie dagen ondergaan."

PARIJS, *den 6den februari.*

Volgens eene naauwkeurige, daarvan gemaakte lijst, waren er, in 1822, in Frankrijk uitgekomen 5.824 boekwerken, 840 gravures en 229 muzijkstukken; in 1823 zijn van de pers gekomen 6,007 boekwerken, 978 prenten en 365 muzijkstukken, dus, in 1823, meer boekwerken 183, prenten 138 en muzijkstukken 136.

Naar mate de dag nadert, op welken de zoogenaamde verkiezings-battalje een begin zal nemen, van welks uitslag zoo veel zal afhangen, met betrekking tot de verdere lotgevallen der monarchie, beijveren zich de onderscheidene partijen, om alles wat mogelijk is aan te wenden, om denzelven tot haar voordeel te doen strekken. Deze partijen bestaan uit die der hevige antiliberalen, of der zoogenaamde Jesuiten, welke door een groot deel der geestelijkheid wordt ondersteund; die der ministerielen, aan welke de handelwijze van de eerstgenoemde nog te voorbarig voorkomt, en die der liberalen, welke zich de ware constitutionelen noemen. De partij der ministerielen, die het geenzins aan magt en invloed ontbreekt, is en blijft gerust en drijft zelfs den spot met de pogingen der liberalen. De verstandigste liberalen begrijpen zeer wel, dat de uitslag der benoemingen bijna niet ten hunnen voordeele zal zijn; deze partij neemt echter ook nog eene goede houding aan en beantwoordt den spot der ministeriele met scherts. Zij geeft in hare dagbladen te kennen, dat het ministerie waarschijnlijk

tig is, en tracht dit te bewijzen, door de blijken welke het ministerie geeft, van genoodzaakt te zijn, zeer dikwerf aan de overdrevene vorderingen der hevige antiliberalen toetegeven; de onbekookte, ondoelmatige maatregelen, die daaruit ontstaan, en de angstige wijze, waarop het van een ieder, die eenigermate met hetzelve in aanraking is, vordert, dat hij ministeriele candidaten en geene andere zal benoemen. De hevige antiliberalen meenen, dat beide deze partijen zich ongesteld bevinden, maar dat die der liberalen nog de sterkste is; dat echter hunne partij de overhand zal behouden, en zoo magtig zal worden, dat zij het tegenwoordig ministerie krachtdadig de pols zal kunnen voelen, en hetzelve noodzaken het voorbeeld van de ministerien *Decazes* en *Pasquier* te volgen; dat is plaats te maken voor een ander.

De hoop van de laatstgenoemde partij zoude inderdaad niet geheel ongegrond zijn, zoo het waar is het welk men verbreidt, dat in de departementen, alwaar de godsdienstige en monarchale beginselen, welke zij aankleeft, den meesten opgang hebben gemaakt, de ministeriele kandidaten worden beschouwd als lieden van den dag, op welke men geen vertrouwen kan stellen; en dat in die plaatsen, in welke de liberalen volstrekt geen kans hebben om de meerderheid te bekomen, zij besloten hebben hunne stemmen te vereenigen met die der hevige antiliberalen, ten einde, zoo zij zeggen, uit de overmaat van het kwade, het goede te zien geboren worden; een treurig besluit, waar mede zij in der tijd het ministerie van den eerlijken *Richelieu* hebben doen storten, en zich meer en meer in het achterspit hebben gebragt.

GROOT-BRITTANIE.

LONDEN, *den 6den februari.*

Den 3den, na de opening van het parlement, zijn de beide kamers afzonderlijk vergaderd geweest. In het Hoogerhuis heeft de graaf *Somers* het voorstel gedaan tot het inleveren van een adres, ten einde Z. M. dank te betuigen wegens Hoogstdeszelfs goedgunstige mededeeling, en Hem van den ijver van het huis, tot het ondersteunen Zijner oogmerken, te verzekeren. De burggraaf *Lorton* ondersteunde dit voorstel in eene uitgebreide redevoering, waarin hij bijzonder omtrent de zaken van Ierland, zijn geboorteland, uitweide, en welks belangen hij aan eene bezadigde overweging der kamer aanbeval. De marquis van *Landsdowne* maakte eenige aanmerkingen op de aanspraak van den troon, en zeide, verlangd te hebben, dat des Konings ministers, na, in de vorige zitting, het begin van den oorlog in Spanje zoo vinnig gelaakt te hebben, zich thans duidelijk omtrent den uitslag van denzelven zouden uitgelaten hebben. Wat hem betrof, hij vond die uitkomst allernoodlottigst, niet ter zake van het omverwerpen der constitutie, maar uit hoofde van de regten en de onafhankelijkheid der volken, die men in het Schier-eiland niet kon schenden, zonder Engelands belangen en die van alle andere vrije Staten te wagen. Hij wenschte, dat er ten minste in de aanspraak iets ware gemeld geworden, betrekkelijk de gevoelens van het kabinet omtrent de zaken van het vaste land. Na zich over de belangen en den toestand van hetzelve geuit te hebben, betuigde de edele lord zijn genoegen, over den eersten stap, door de ministers, ten aanzien van Zuid-Amerika gedaan; alleenlijk had hij gewenscht, dat zij nog verder waren gegaan, daar het gewigt van eene vriendschaps-betrekking met die opkomende Staten door niemand ontkend konde worden, vooral wanneer men in aanmerking nam, hoe derzelver bevolking, even als zulks met Noord-Amerika, sedert veertig jaren, het geval is geweest, voortaan zou toenemen, zoo dat dezelve, binnen eene halve eeuw, meer dan 50 millioen zielen zou kunnen beloopen. De redenaar eindigde met te zeggen, dat hij geen amendement in het adres zou voorstellen, maar dat het hem leed deed, dat de ministers niet ronder waren uitgekomen voor de gevoelens, met welke zij, zoo hij zeker meende, bezield waren. Nadat nog eenige lords het woord gevoerd hadden, werd het adres in omvrage gebragt en met eenparige stemmen aangenomen.

In het Lagerhuis werd het voorstel tot een dank-adres door den heer *Hill* gedaan en door het lid *Daly* ondersteund. De heer *Brougham* verlangde, dat men zich met het adres niet overijlen zou, en dat men den noodigen tijd zou laten, om de menigvuldige, in de aanspraak behandelde onderwerpen te overwegen. In eene zeer uitgebreide redevoering maakte dat lid zeer scherpe aanmerkingen omtrent de maatregelen, door Frankrijk en het H. Verbond, tegen Spanje genomen, als ook omtrent den invloed, zoo hij zeide, dien het laatste in de Duitsche en Italiaansche Staten uitoefende. Hij besloot zijne rede met grooten of toete zwaaijen aan de eerlijkheid der Spaansche constitutionelen, welke in Engeland de wijk hadden genomen, met onbezoedelde handen en in eenen staat van eervolle armoede.

De heer *Canning*, op de redevoering van den heer *Brougham* antwoordende, gaf als reden van het gedrag van het ministerie, ten aanzien der zaken van Spanje, op, dat de ministers steeds ingezien hadden, dat de slaging van de constitutionele zaak van omstandigheden afhing, waarover niemand, buiten Spanje, kan oordeelen, mitsgaders van de mate van ondersteuning, welke die zaak van de gezindheden en gewoonten des volks zou bekomen, en op dat beginsel had zich het ministerie van alle tusschenkomst in den oorlog onthouden. Spanje was tot een stelsel terug gekeerd, dat hij met geen naam zou bestempelen, doch aangenaam was het voor hem ten minste, te kunnen zeggen, dat, tot herstel van dat systema, het Engelsche bloed niet gestort, het Engelsche goud niet verteerd was geworden. De redenaar eindigde met de zaak van de Iersche katholieken aan te roeren. Het was onmogelijk, een ministerie tot stand te brengen, alle welks leden over dit belangrijk punt eenstemmig zouden denken, doch dat deze zaak eindelijk zou zegevieren, en dat hij, wat hem betrof, dezelve, ten allen tijde, wanneer die te berde kwam, zou ondersteunen.

Het voorstel tot een dank-adres werd vervolgens ook door het Lagerhuis, met algemeene stemmen, aangenomen.

In de zitting van woensdag den 4den februari, werd, door den heer *Hobhouse*, onder anderen, gevraagd, of het, terwijl 70 duizend man Fransche troepen Spanje bezetten, aan Koning *Ferdinand* zou vrijstaan, om eene expeditie af te zenden, ten einde Zuid-Amerika ten onder te brengen.

De heer *Canning* antwoordde daarop, dat Spanje zeker het regt had, om deszelfs kolonien te heroveren, indien het er de magt toe hadde, en dat geene bevriende mogendheid zulks beletten moest; dat het aan Spanje en Europa bekend was, dat Engeland, hoewel dit regt erkennende, nogtans ontkent, dat eenige vreemde mogendheid het regt heeft, om het moederland, in de herovering van deszelfs Amerikaansche bezittingen, de hulpzame hand te leenen.

LONDEN, *den 6den februari.*

Men heeft dezer dagen eenige niet onbelangrijke berigten bekend gemaakt, met betrekking tot de militaire kolonisatie, welke thans in Rusland in gebruik is, en welke, in de eerste plaats ten doel heeft, om de Russische armée, die men op een milioen manschappen wil berekenen, in vredestijd met de minste kosten te onderhouden, door de zelve op de dorpen, door kroonboeren bewoond, te doen kantonneren, en de soldaten mitsdien grootendeels in de kosten van hun onderhoud, door den landbouw, te laten voorzien. In 1822 waren reeds 40,000 man al us gecantonneerd; tegenwoordig 80,000 man, welke, behalve het verrigten van het werk van den landbouw, gedurig in den wapenhandel worden geoefend. In deze dorpen is alles op den militairen voet ingerigt; een ieder is soldaat, niemand mag dezelve bezoeken zonder een bepaald verlof. Men berekent, dat de kroonlanden, bewoond door 6 millioenen boeren, genoegzaam zijn, om met den tijd de geheele Russische armée te herbergen. Elk huisvader, in deze dorpen, bekomt een soldaat te zijnent, over welken hij, zelf soldaat zijnde, beschikken kan. Hij bekomt tevens een *assistent*, en de soldaat bekomt daarenboven een boer, zijne *reserve* genaamd, die, even als hij, tegelijk landbouwer en soldaat is, en waarvan de massa zoodra de geregelde armée te veld trekt, eene wezenlijke reserve kan uitmaken. Daarenboven bekomen alle de jongens, boven de 8 jaren, eene militaire opvoeding, in den trant van *Buonaparte*, en worden zij, boven de 13 jaren, als *kantonnisten* gekleed en gewapend. Men wil berekenen, dat Rusland op deze wijze, na verloop van 30 jaren, 6 millioenen menschen zal tellen, die, van der jeugd af aan gewend aan krijgstucht en bekend met den wapenhandel, ten allen tijde gereed zijn te marscheren. Voor het letterkundig onderwijs wordt tevens gezorgd. De districten staan alle onder bijzondere kommandanten, welke in allen deele eene militaire oppermagt uitoeffenen. Een derzelve is de graaf *de Witt*. De militairen, welke alzoo kantonneren, mogen, even als alle de bewoners der militaire kolonien, een huwelijk aangaan; zij behooren tot het wapen der infanteristen van linie, kurassiers en lanciers.

DUITSCHLAND.

HAMBURG, *den 3den februari.*

Onderscheiden brieven uit Boheme, zoo wel als de courant van Praag, deelen omstandige berigten mede omtrent de bijna dagelijks plaats gehad hebbende schuddingen van aardbeving, welke, gedurende de geheele maand januari, op verscheiden plaatsen, zoo wel als in het Saksische Ertzgebergte, in Frankenland, enz., zich hebben doen gevoelen. Die zelfde berigten doen daarop volgen de waarnemingen van den professor *Hallaschka* te Praag, omtrent de zeer buitengewone natuurverschijnselen in de eerste dagen des jaars, den stand van den barometer, enz, welke ook overal waargenomen is geworden. De gemelde schokken schijnen zich later herhaald te hebben, en in het P. S. van een brief van Neuremberg, van den 26sten januari, wordt gemeld (hetgeen men hoopt, dat zich niet bevestigen moge, of immers merkelijk vergroot zal zijn, daar de *Neuremburger-Zeitung* van den 27sten daarvan geene melding maakt), dat het gerucht zich verspreidde, dat Karlsbad, op zestien huizen na, door eene aardbeving verzonken zou zijn.

Als een natuurverschijnsel van dezen winter, hetwelk opmerking verdient, kan men melden, dat een persoon, in zijnen tuin, een uur van hier gelegen, eenige honderden levende meikevers heeft gevangen. Hij heeft er eenige naar deze stad gebragt en aan verscheiden personen laten zien.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den 6den februari.*

Een particuliere brief, uit het zuiden van Frankrijk, behelst het volgende:

„ Onze ambassadeur bij de Ottomannische Porte, de generaal *Guilleminot*, wordt met een talrijk gevolg te Toulon verwacht, alwaar hij zich naar Konstantinopel zal inschepen. De bij den handel op de Levant belanghebbende kooplieden hopen, dat het hem gelukken zal om de voor den Franschen koophandel nadeelige maatregelen, die sints eenigen tijd genomen zijn, te doen intrekken. Hij schijnt ook met eene gewigtige rol, wat het staatkundige betreft, te Konstantinopel geroepen te wezen. Men verneemt, dat hij de bemiddeling van Frankrijk aan de Porte en aan het grieksche gouvernement zal aanbieden. De tijd zal leeren, of het hem gelukken zal, om den invloed van Frankrijk op dien van het britsche kabinet te doen zegevieren, hetgeen wel ligt het wezenlijk doel en het ware oogmerk zijner zending zijn kan. Alle middelen, om dit doel te bereiken, zullen te werk gesteld worden; en inderdaad, de omstandigheden zijn daartoe gunstiger dan te voren. De generaal *Guilleminot* heeft reeds een vrij lang verblijf te Konstantinopel gehouden, tijdens hij tot het gezantschap van den generaal *Gardanne* in Perzie behoorde. Verscheiden fransche agenten, welke groote kennis van de levantsche zaken hebben, verzellen den nieuwen ambassadeur."

Bekendmaking.

Bij resolutie der Hooge Regering van den 29sten juli dezes jaars no. 17, is bepaald:

„ Dat alle praauwen en vaartuigen, „ welke in de rivieren of vaarwaters bin„ nen, of in de nabijheid der stad Bata„ via, voortaan zullen komen te zinken „ of op het drooge geraken, door de „ eigenaren derzelven, op de eerste aan„ zegging der stedelijke politie onverwijld „ zullen moeten worden wegg ruimd, „ dat wanneer zoodanige aanzegging te „ vergeefsch zal hebben plaats gehad, die „ vaartuigen of wrakken, bij aldien zij in „ de rivieren of andere groote vaarwaters „ worden gevonden, van wege het de„ partement van den waterstaat, en in „ sloten of kleinere vaarwaters, van wege „ de stedelijke politie, ten kosten der „ eigenaren, weggeruimd zullen worden; „ zullende gemelde vaartuigen, ingeval „ derzelver eigenaren, of onbekend, of „ onwillig zijn, om de onkosten te vol„ doen, daar voor executabel zijn, en bij „ publieke veiling worden verkocht."

De ondergeteekende, op verkregene autorisatie, de vorenstaande keure ter kennisse van de gemeente brengende, verwittigt daarbij tevens, dat dezelve krachtdadig zal worden gehandhaafd.

De Resident van Batavia,
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 18den juli 1824.

Inschrijving

Voor de levering van metsel-steenen, dak-pannen, mitsgaders kleine en

(*Het vervolg in het eerste Bijvoegsel.*)

EERSTE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den* 31*sten* JULI, 1824.

(*Vervolg der Courant.*)

groote vloer-steenen, ten dienste van de militaire en civiele werken, op Weltevrede, Rijswijk en in de stad Batavia.

Deze leverantie zal voortduren gedurende den tijd van een jaar, integaan twee maanden na de dagteekening der approbatie van het deswegen te sluiten contract, en bestaan uit de volgende hoeveelheid, te weten:

100,000 stuks Metsel-Steenen per maand.
15,000 Dak-pannen per maand.
9000 kleine, en 1000 groote. } Vloer-Steenen per md.

Deze inschrijving zal voorts van heden af tot en met den 16den augustus aanstaande geopend blijven, de conditien waar naar voorschreven leverantie, onder nadere approbatie van het Gouvernement, zal worden uitbesteed, liggen ter visie ten kantore van den assistent-residenten in de stad en in de ommelanden respectivelijk; terwijl de biljetten tot inschrijving, welke eene duidelijke opgave zullen moeten bevatten der hoeveelheden en van den prijs, waar voor wordt ingeschreven, ten bureele dezer residentie in de Keestraat, kunnen worden ingediend.

De Resident van Batavia,
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 21*sten juli* 1824.

Bekendmaking.

DE Resident van Batavia, op daartoe bekomene autorisatie, maakt bij deze bekend, dat op zaturdag den 31sten juli, voor het lokaal van de Beurs, voor rekening van het Gouvernement, publiek zullen worden verkocht:

10,000 pikels *Koffij-Boonen.*
Benevens eene partij goede *Nooten Muscaat* en *Foelie.*

De Resident,
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 26*sten juli* 1824.

Bekendmaking.

BIJ besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, de dato 6 juli 1823 no. 6, het afbakenen en betonnen der droogten in het vaarwater van Straat-Sunda naar en op de Reede van Batavia, aan het Departement van den Waterstaat opgedragen zijnde; verwittigt de ondergeteekende Hoofd-Inspecteur de belanghebbenden, dat de navolgende baken op en nabij de Reede van Batavia zijn hersteld.

	Benamingen der droogten waar de Baken geplaatst zijn.	*Inlandsche Benamingen.*	*Plaats der Baken.*	*Diepten waarop de Baken geplaatst zijn bij het laagste water.*	Aanmerkingen.
1	Vader Smith's Bank.	Poeloe-Poetrie.	N. O. Hoek.	Voet 9	De 10 eerste Baken, zijn met een kruis voorzien; wit geschilderd en steken 12 voeten boven gemiddeld hoog water.
2	Neptunes Droogte.	Karang Passier.	N. W.	9	
3	De Pas-Op.	Karang Tanglam.	Midden op.	12	
4	Rhijnlandsche Droogte.	Karang Tahan.	N. O. Hoek.	10	
5	Rijgers-daal Bank.	Karang Camal.	Oost Kant.	9	
6	Wapen van Purmerend.	Karang Djalan.	O. dito.	13	Nabij eene droogte van 3 voeten.
7	De Klip bewesten Hoorn.	Karang Poeloe-Aijer.	N. W. Hoek.	13	Nabij een Koraal-steen slechts 9 voeten diep, deze klip ligt op eenigen afstand van het eiland Hoorn.
8	Het Rif van Rotterdam.	Karang Poeloe-Obie.	N. O. dito.	9	
9	Het Rif van Purmerend.	Karang Poeloe-Sakiet.	Z. W.	9	
10	De Steen van Onrust.	Poeloe Koloe.	West Kant.	9	
11	Het Rif van Onrust.	Karang Poeloe-Kappal.	W. kant van het Eiland.	9	Deze drie zijn enkel wit geschilderde palen zonder kruissen.
12, 13	Op de twee uithoeken van het Rif, benoorden het eiland Kuiper.	Karang Poeloe-Kuiper.	Op de N. W. Hoek van ieder Punt.	9	

De Hoofd-Inspecteur van den Waterstaat,
J. PEEREBOOM, bz.

Batavia, den 1*sten juli* 1824.

Bekendmaking.

DE Hoofd-Inspecteur van den Waterstaat, verwittigt het publiek dat de brug op den weg van Goenoeng-Saharie, nabij den tuin van den heer *Barends*, zal worden vernieuwd, en op den 2den aanstaande, voor passage met rijtuigen, tot nadere advertentie, gesloten zijn.

De Hoofd-Inspecteur voornd.
J. PEEREBOOM, b. z.

Batavia, den 30*sten juli* 1824.

Bekendmaking.

DE Resident van Buitenzorg, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, maakt bij deze bekend:

Dat de belasting der verponding, over het gepasseerde jaar 1823, en over het loopende jaar, voor zoo veel de residentie Buitenzorg aangaat, te Batavia, door den ontvanger der middelen, zal worden geheven, in deze maand juli, en in de aanstaande maand augustus, en worden mitsdien de belastingschuldigen verzocht, om het door hen verschuldigde, vóór ultimo augustus dezes jaars, ter plaatse voorschreven te voldoen.

De Resident voornoemd,
J. G. VAN ANGELBEEK.

Buitenzorg, den 20*sten juli* 1824.

Advertentie.

OP woensdag den 4den augustus aanstaande, des morgens te 9 ure, zal, onder nadere approbatie van het Gouvernement, bij absentie van den luitenant-kolonel ingenieur, fungerend directeur der fortificatien, *F. D. Cochius*, door den ondergeteekenden, publiek worden uitbesteed:

„ 1. Het vernieuwen van het hek en „ riggelwerk vóór de hoofd officiers wo„ningen litt. F. G. H. I. K en L, en „ vóór het nieuwe magazijn van genees„middelen.

„ 2. Het begrinden van het parade„plein.

„ 3. Het beschieten der afdaken met „ planken en het verwen van de generaals „ woning litt. U.

„ 4. Het doen van kapitale reparatien „ en het verwen van het blok officiers „ woningen litt. A, en allen binnen „ het Kampement Weltevrede.

De voorwaarden van deze werken zullen acht dagen, vóór de uitbesteding, in de Hollandsche en Chinesche talen ter lezing liggen, ten kantore van den eerst aanwezenden ingenieur der eerste groote militaire afdeeling, van des morgens negen tot twaalf ure; door wien tevens alle mondelinge onderrigtingen, des verlangende, zullen gegeven worden.

Op maandag en dinsdag den 2den en 3den augustus aanstaande, des morgens om 8 ure, zal door één der ingenieur-officieren, van voorschreven werken locale aanwijzing gedaan worden.

De kapitein eerst aanwezend ingenieur in de 1ste groote militaire afdeeling.
W. BROUWER.

DE Resident van Soerabaija brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat, te Soerabaija, eene gepriviligeerde stads herberg is opgerigt, en dat mitsdien aldaar voortaan van toepassing is, het bepaalde bij art. 44, 45, 46, 47, 48 en 49 van het reglement op de brieven- en paarden-posterijen, in dato 14 januari 1823 no. 9.

De Resident,
BESIER.

Advertentie.

OP vrijdag den 13den augustus aanstaande, des morgens te 9 ure, zal, onder nadere approbatie van het Gouvernement, bij absentie van den luitenant-kolonel ingenieur, fungerend directeur

van fortificatien, door den ondergeteekenden, publiek worden uitbefteed:

„ Het doen van kapitale reparatien, „ verbeteringen en vernieuwingen aan de „ militaire gebouwen en werken, in het „ Kampement te Rijswijk.

De voorwaarden van deze werken, zullen, acht dagen voor de uitbefteding, in de Hollandſche en Chineſche talen, ter lezing liggen, ten kantore van den eerst aanwezenden ingenieur in de eerſte groote militaire afdeeling, van des morgens 9 tot 12 ure; door wien tevens alle mondelijke onderrigtingen, des verlangende, zullen gegeven worden.

Op donderdag den 12den augustus aanſtaande, des morgens te 8 ure, zal door één der ingenieur officieren, van voorſchreven werken locale aanwijzing gedaan worden.

De kapitein eerst aanwezend ingenieur in de 1ſte groote militaire afdeeling,
W. BROUWER.

Weltevrede, den 27ſten juli 1824.

Bij mijne eerſte verantwoording der giften, ontvangen ten behoeve van de noodlijdenden door de uitbarſtingen van den berg Galoenggoeng, in het regentſchap Sumadang, voorkomende in de courant van den aden augustus a. p., behield ik mij voor om, zoo dra nog onderſcheidene, door mij verwagt wordende bijdragen tot leeniging van de onderwerpelijke ramp van de buiten-etabliſſementen of van andere plaatſen zouden zijn ingekomen, zoo wel van deze als van het ſaldo nog onder mijne berusting nader rekening en verantwoording te doen.

Ten gevolge hiervan geve ik mij dan ook wederom de eer, de hieronder ſtaande rekening aan te bieden:

ONTVANG.

		f	st.	d.
1823	Saldo van voorige rekening.	f 2575	22	8
	Ontvangen van de reſidentie Buitenzorg.	94	„	„
	Dito „ „ dito Griſſee.	654	„	„
	Dito „ „ dito Soerabaija.	258		„
	Dito voor verkochte 20 tjain padie door den heer *L. Steits* gegeven en welk niet is kunnen getransport. worden a 3 ſp. m. de tjain.	132	„	„
	Dito van Padang.	513	„	„
	Dito van de reſidentie Djokjokarta.	„	„	„
	Dito „ „ dito Soerakarta.	„	„	„
	Dito „ „ dito Makaſſer.	„	„	„
	Dito „ „ dito Amboina.	„	„	„
	Dito „ „ dito Banda.	„	„	„
	Dito „ „ dito Malakka.	„	„	„
	Totaal.	f 4146	[illegible]	8

UITGAAF.

		f	st.	d.
1823	Betaald voor den inkoop van 600 patjols a 14 ſt. per ſtuk.	f 280	„	„
	Dito voor 47 idem a 15 ſt. idem.	23	15	„
	Dito „ 476 parangs a 14 ſt. ieder.	222	4	„
	Dito „ 82 idem a 15 ſt. ieder.	41	„	„
	Dito „ 86 ploeg-ijzers a 15 ſt. ieder.	33	8	„
	Dito „ 224 ploeg-ijzers a 22 ſt. ieder.	164	„	„
	Dito „ 552 golloks a 15 ſt. ieder.	261	4	„
	Dito „ 124 idem a 16 ſt. ieder.	66	6	12
	Dito „ 229 (piſaunts) kleinemesſen a 8¼ ſt. ied.	82	„	„
	Dito „ transport-kosten dezer gereedſchappen.	47	„	„
	Dito „ 300 tjain padie a 2 ſp. matt. de tjain.	1320	„	„
	Dito „ 3800 gantangs rijst a 6 ſt. de gantang.	760	„	„
	Dito tractem. aan een padie-ſchrijv. van en met ult. juli 1823, tot en met ult. juni 1824.	48	„	„
	Totale uitgaven.	f 3348	7	12
	Saldo in kas.	798	14	12
	Totaal als boven.	f 4146	22	8

Het is mij eene aangename pligt, de gevers welke zoo mildelijk hebben bijgedragen, om in de behoefte van hunne lijdende natuurgenooten te voorzien, de hartelijkſte dankbetuigingen daar voor aan te bieden, en de heeren Reſidenten, welke tot het bereiken van dit doel met zoo veel vrugt hebben medegewerkt, de verzekering te geven van mijne voortdurende erkentelijkheid voor de door hen in het werk geſtelde pogingen.

De Reſident der Preanger Regentſchappen,
VAN DER CAPELLEN.

Pro Fisco.

Edictale Citatie.

ALZOO de Raad van Justitie te Samarang, op het door den bij gemelden Raad, waarnemend Fiskaal *Hendrik Willem Geselſchap*, R. O., in dato 5 juli 1824, bij rekeste gedaan verzoek geaccordeerd heeft citatie, bij edicte, tegen allen en een iegelijk die eenige actie of pretentie vermeenen te hebben, op eenige nog resterende en niet toegewezene penningen of gelden in den deſolaten boedel van wijlen *A. L. Durtel Razouk*;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerſte deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd, mits deze voor de eerste maal dagvaard, elk en een iegelijk die zich tot dezelve penningen geregtigd mogt achten, om in perſoon, of door gemagtigden, te compareren, ter openbare rolle van gemelden Raad, op woensdag den 18den augustus 1824, des morgens te half acht ure, ten einde hunne pretentie aantegeven en te verifieren, en voorts te procederen als naar regten, ſub pœne dat aan de non-comparanten een eeuwig ſtilzwijgen zal worden opgelegd, en dat voor het profijt van dien, of bij gebrek van een duidelijk bevonden pretentie, dezelve zullen worden verklaard aan den lande te zijn vervallen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffiſcheerd, na voorgaande klok-ſlag, te Samarang, den 12den juli 1824.

De eerſte deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd,
D. PIJL.

Edictale Citatie.

ALZOO de Raad van Justitie te Samarang, op het door den prokureur *Cornelis Johannes de Pecker*, in hoedanigheid als generaal gemagtigde, *ad lites*, van het kollegie van wees- en boedelmeesteren dezer ſtede, in hoedanigheid als plaatſelijke deſolate boedelkamer, in dato 30 juni 1824, bij rekeste gedaan verzoek, geaccordeerd heeft, citatie bij edicte, tegen allen en een iegelijk die eenige actie of pretentie vermeenen mogten te hebben, op en tegen de inſolvente boedels van wijlen den Chinees *Sie Djokkiat*, en den boedelmeester der Chinezen *Tan Tiauſing*.

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerſte deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd, mits deze dagvaard allen en een iegelijk die eenige actie of pretentie op en tegen de voornoemde boedels van den Chinees *Sie Djokkiat*, en den boedelmeester der Chinezen *Tan Tiauſing*, vermeenen mogten te hebben, om in perſoon, of door gemagtigden te compareren ter openbare rolle van gemelden Raad, op woensdag den 11den augustus 1824, des morgens te half acht ure, ten einde aldaar hunne pretentie aantegeven te verifieren en voorts te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffiſcheerd, na voorgaande klok-ſlag, te Samarang, den 5den juli 1824.

De eerſte deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd,
D. PIJL.

Pro Deo.

Edictale Citatie.

ALZOO de Raad van Justitie te Soerabaija, aan den waarnemend prokureur *J. C. F. Vermeulen*, voor en van wege de deſolate boedelkamer alhier, als adminiſtrerende de inſolvente boedels van de, ab intestato, overledenen *Charles Cathart* en *William George Crowther*, heeft verleend het eerſte default en admisſie tot het doen eener tweede edictale citatie, tegen alle bekende en onbekende crediteuren die eenig regt, actie of pretentie op de voorſchreven boedels vermeenen te hebben.

Zoo is het, dat ik *Berent Albert Fix*, eerſte deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd, voor de tweede maal dagvaard, allen en een iegelijk die eenig regt, actie of pretentie, ten laste van voornoemde boedels, vermeenen te hebben, om op woensdag den 25ſten augustus 1824, des morgens te half acht ure precies, ter openbare rolle van gemelden Raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerſte default te purgeren, en als nog hunne vermeende actie of pretentie te inſtitueren, en voorts te procederen tot het judicium, preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan en gepubliceerd te Soerabaija, den 19den juli 1824.

De eerſte deurwaarder en gezworen exploiteur voornoemd,
FIX.

Edictale Citatie.

ALZOO de Raad van Justitie te Soerabaija, aan den waarnemend prokureur *J. C. F. Vermeulen*, voor en van de deſolate boedelkamer alhier, als adminiſtrerende de inſolvente boedels van de, ab intestato, overledenen kapitein der artillerie *Dirk Hendriks*, *F. Abels* en *L. C. Pielat*, heeft verleend het eerſte default en admisſie tot het doen eener tweede edictale citatie, tegen alle bekende en onbekende crediteuren die eenig regt, actie of pretentie op de voorſchreven boedels vermeenen te hebben:

Zoo is het, dat ik *Berent Albert Fix*, eerſte deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd, voor de tweede maal dagvaard, allen en een iegelijk die eenig regt, actie of pretentie, ten laste van voornoemde boedels, vermeenen te hebben, om op woensdag den 25ſten augustus 1824, des morgens te half acht ure precies, ter openbare rolle van gemelden Raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerſte default te purgeren, en als nog hunne vermeende actie of pretentie te inſtitueren, en voorts te procederen tot het judicium, preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan en gepubliceerd te Soerabaija, den 19den juli 1824.

De eerſte deurwaarder en gezworen exploiteur voornoemd,
FIX.

DE Weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van, dan wel verſchuldigd is aan de boedels van wijlen *Frederik Frolich*, *Boudewijn Breuring*, *Hendrik Staths*, *F. A. L. Strick van Linſchoten*, *A. Hentig*, *W. L. Baggers*, *Pieters*, gezagvoerder van Z. M. PENICHE no. 3, en *Abraham van Tiſſeldijk*, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen.

De ſecretaris,
FOCQUIN.

Batavia, den 24ſten juli 1824.

DE wees- en boedelkamer alhier, verzoekt elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van dan wel verſchuldigd is aan de boedels van wijlen den alhier, ab intestato, overleden *J. J. Meilsma*, de Maleiſche vrouwen *Ma Mariam*, en *Makasſer* en den Chinees *Tan*

Sowantay, om daarvan aan haar aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

De wees- en boedelkamer voornoemd,

Namens dezelve,

De secretaris,

J. A. CLIGNETT, jr.

Samarang, den 14den juli 1824.

ALZOO de Weeskamer te Samarang, bij resolutie van den Raad van Justitie alhier, dato 12 dezer, is benoemd tot curatoren in den gecedeerden boedel van *Maria Petronella Beetjes*, weduwe *van Waeij*, zoo wordt elk en een iegelijk, die iets van denzelven te vorderen heeft, dan wel verschuldigd is, verzocht, daarvan, aan gemelde kamer, binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen.

Namens de Weeskamer voornd.

De secretaris,

J. A. CLIGNETT, jr.

Samarang, den 23sten juli 1824.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. schip Cornelia*,	P. Sipkes.
Idem,	*dito dito Vriendschap*,	J. Cremer.
Padang,	*dito dito Padang*,	G. Ogg.
Nante,	*dito dito Mercurij*,	Jordan.
Nederland,	*Amerik. brik Indus*,	J. Moriartij.
Idem,	*Eng. bark Rosanna*,	W. Johnston.
Macao,	*Portug. schip Providencia*,	V. F. Baptista.

Het vierde paket brieven voor Nederland, met kapitein *van den Berg*, voerende het schip VROUW MARIA, zal op zaturdag den 31sten dezer, vóór twaalf ure, worden gesloten.

BATAVIA, *den 30sten juli* 1824.

De postmeester,

P. A. BIK.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat de volgende schepen en mindere vaartuigen in lading liggen, om naar Europa en andere havens in Indië te vertrekken:

naar	schip	kapitein
Riouw en Malakka,	*Chinesche brik Hohien*,	Tan Lianling.
Riouw,	*Maleische toop*,	Aboe Bakar.
Mampauwa.	*Boegen. Pantjalang*,	Anakoda Hassan.
Idem,	*dito dito*,	Wabago.
Palembang,	*Arab. schooner Harriet*,	Said Achmat Bin Sech.
Riouw en Trenganoe,	*Maleische Toop*,	Bidien.
Idem,	*dito dito*,	Tango.

Brieven of paketten kunnen, ter verzending met bovengemelde vaartuigen, aan het post-kantoor bezorgd worden.

SAMARANG, *den 24sten juli* 1824.

De postmeester,

H. W. GEZELSCHAP.

VASTGESTELDE PRIJZEN
van het Brood en Varkens-Vleesch te
BATAVIA.

Tarwen brood de 16 oncen . . .	*f* —	7st. 2d.
Varkens-vleesch het katje	—	8: —:

De resident,

VAN HOGENDORP.

MARKTPRIJZEN
der ondervolgende Waren te Batavia,

Klapper-olie per takker . . .	*f*	7: 15: —:
Katjang-olie dito dito		6: 15: —:
Rijst per koijang		98: —: —:
Idem per gantang		— 21: —:
Brandhout		*f* 16 à 17: —: —:

Getrouwd,

CH: MONNOIJE, kapitein,

met

de wed. TORMIJN, geb. *Lamonon*.

Batavia, 18 juli 1824.

Getrouwd,

CAREL FERDINAND BRAUNE,

met

ADRIANA GEERTRUIDA HEIJTZIGHT.

Batavia, 23 juli 1824.

MARRIED.] At Soerabaya, on the 18th inst., *George W. Abbot*, of Boston U. S. A., to Mrs. *Sophia H. Douglas*, of Soerabaya.

Getrouwd,

HENDRIK VAN DER SMIEDEN, *ritmeester*,

met

Jonkvrouwe PAULINE JEANNE ELIZA DE GROOT.

Batavia, den 25sten juli 1824.

HEDEN verloste, van een' zoon, de huisvrouw van

P. VAN HOEK.

Noordwijk, 11 juli 1824.

HEDEN beviel mijne echtgenoote, *W. G. van Nieuwenhoven*, van eene welgeschapen dochter.

HELBACH.

Batavia, den 13den juli 1824.

HEDEN verloste mijne echtgenoote van een' welgeschapen zoon.

W. H. VAN OUDSHOORN.

Batavia, den 10den juli 1824.

HEDEN verloste, voorspoedig, van een' zoon, *P. Ellinckhuijsen*, geliefde echtgenoote van

H. VAN REIJN.

Goenoeng-saharie, 18 juli 1824.

S. J. E. KOCKERS, weduwe van wijlen den heer luitenant-kolonel *A. de Winter*, verloste heden voorspoedig, van eene dochter.

Goenoeng-saharie, 16 juli 1824.

Op den 26sten mei, beviel te Padang, van een' welgeschapen dochter, de echtgenoote van den kapitein *Brusse*.

HEDEN verloste voorspoedig, mijne geliefde huisvrouw, *Johanna Maria Mensing*, van eene dochter.

J. OTT, *chur. der 2de klasse*.

Bezoekie, den 14den juli 1824.

DEN 17den juli, des avonds omstreeks 9 ure, verloste mijne dochter, de weduwe *Steenkamp*, van een meisje.

ROESLER, *gepen. luit. kolonel*.

Soerabaija, den 20sten juli 1824.

HEDEN beviel mijne geliefde echtgenoote, *Henriette Marie Claire Smissaert*, voorspoedig van een' zoon.

O. HOLMBERG DE BECKFELT.

Samarang, 19 juli 1824.

BIRTH.] At Salatiga, on the 19th of july, the lady of *William Cotes*, Esq. of a son.

MIJNE geliefde huisvrouw, *Geertruida Catharina Dibbetss*, verloste gisteren avond, ongeveer 9 ure, zeer voorspoedig, schoon ontijdig, van een' zoon, die tot onze droefheid, 6 uren na de geboorte overleden is.

S. ROORDA VAN EIJSINGA,

Predikant te Batavia.

Ternate, den 2den juni 1824.

HEDEN ontving ik de voor mij zoo droevige tijding, dat mijnen geliefde vader de wel edel gestrenge heer *J. S. Canter Visscher*, op den 11den februari jl., in den ouderdom van circa 60 jaren, te Sadras is overleden.

T. J. P. CANTER VISSCHER.

Batavia, den 12den juli 1824.

HET behaagde den Almagtigen om ons ouderlijk hart eenen gevoeligen slag toe te brengen, door ons oudste zoontje *Alfred Jean Baptiste*, na eene kortstondige ziekte, heden morgen tot zich te nemen, in den ouderdom van vier jaren.

A. G. D. DE LA FONTAINE,

M. M. G. J. DE LA FONTAINE,

geb. *Dartet*.

Muntok, den 16den juni 1824.

IN de maand februari ll., op eene reis naar de Moluksche eilanden, overleed de heer *Theophilus Morgenstern*, in leven eerste kommies der 2de klasse, op het residentie-bureau alhier; ieder die iets van denzelven te vorderen heeft of verschuldigd is, gelieve zulks aan ons op te geven, binnen zes weken.

De Agenten der Bataviasche Weeskamer te Tjanjor,

C. VAN BUIJTEN,

C. VON SCHUKKMANN.

den 6den juli 1824.

OP den 25sten juni jl., overleed te Rijswijk, onze geliefde zuster *P. Ghijs*, geb. *Bechschnijder*, twee dagen daarna ontvingen wij de droevige tijding dat onze geliefde moeder, *M. Bechschnijder*, geb. *Koning*, op den 16den januari jl., is overleden.

C. BECHSCHNIJDER,

S. M. BECHSCHNIJDER,

geb. *van der Plaat*.

Palimanan, 5 juli 1824.

HEDEN overleed aan de stuipen ons jongste kindje, oud bijna 5 maanden.

J. VAN DER VEN,

A. W VAN DER VEN,

geb. *de Grave*.

Batavia, den 13den juli 1824.

WAS, nog weinige dagen geleden, het weder zien mijner geliefde ouders, na eene afwezendheid van ruim twee jaren, mij tot eene ongelooflijke vreugde, hoe spoedig wierd deze vreugde in de allerhevigste smart verwisseld.

Heden morgen, omstreeks vier ure, behaagde het den Alwijzen Bestuurder onzer lotgevallen, door een hevigen aanval op de zenuwen, mijn hartelijk geliefde echtgenoot, jonkheer *Jan Eliza van Breugel*, in den ouderdom van 28 jaren, eene maand en vijftien dagen, uit mijne liefdearmen weg te rukken, mij nalatende twee zoontjes, welke hun verlies nog niet kunnen beseffen.

Door dezen gebruikelijken weg van mijn onherstelbaar verlies aan vrienden en bekenden kennis gevende, verzoeke ik van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

wed. J. M. F. VAN BREUGEL,

geb. *Verhaage*.

Grissee, den 11den juli 1824.

ONS ouderhart werd op nieuw ten diepste getroffen door het afsterven, op heden, van ons zoo tedergeliefd zoontje, *Franciscus Theodorus*, in den ouderdom van twee jaren min twee dagen.

F. H. SMULDERS.

Soerabaija, 6 juli 1824.

HEDEN overleed alhier, na eene ziekte van weinige dagen, onze broeder *Abraham*, waarvan wij bij deze aan familie en vrienden kennis geven.

W. M. VAN IJSSELDIJK.

A. F. VAN IJSSELDIJK.

Mede uit naam hunner moeder.

Batavia, den 19den juli 1824.

HEDEN overleed de wel edel gestr. heer *C. van der Palm*, gepensioneerd eerste luitenant.

Die iets van den overledenen mogt te vorderen hebben, of aan hem verschuldigd zijn; gelieve daarvan opgave en betaling te doen aan den ondergeteekenden, ten huize van den heer *M. Rudolph*, op Goenong-Sahari, binnen den tijd van zes weken.

J. N. VAN DER PALM,
Testamentaire executeur.
Batavia, den 15den juli 1824.

*** HEDEN overleed, alhier, tot mijne innige smarte en het ongeluk mijner zes jonge kinderen, mijn geliefde echtgenoot, *J. A. Steijn Parvé*, in leven Resident van Madura en Sumanap; ieder die zijn braaf en goed caracter gekend heeft, zal, vertrouw ik, in mijne regtmatige droefheid deel nemen.

wed. J. A. STEIJN PARVÉ.
geb. *Couperus.*
Sumanap, den 8sten juli 1824.

*** HEDEN nacht, omstreeks elf à twaalf ure, ontsliep tot mijne bittere droefheid, doch zoo ik vertrouw zalig, mijn waarde echtgenoot, *Fredrich Wilhelm Carl Hallwachs*, laatst gepensioneerd luitenant-kolonel, in den ouderdom van bijna 54 jaren.

A. D. FRETZ,
wed. *Hallwachs.*
Socrabaija, 12 juli 1824.

HET heeft God behaagd onze tedergeliefde zuster, *Catharina Breton van Groll*, weduwe *Sebastiaan Rauws*, heden tot zich te nemen in den ouderdom van 40 jaren en 11 maanden.

Eene korte doch hevige zenuw zinkingkoorts, maakte een einde aan haar zoo dierbaar leven. Wij betreuren in haar eene dierbare zuster, en hare vijf nog jonge kinderen eene brave en tederhartige moeder.

Mede uit naam van onze zusters en broeders.
G. N. VAN GROLL,
J. W. VAN GROLL.
Rembang, den 13den juli 1824.

*** HEDEN ontvingen wij de voor ons grievende tijding van het overlijden van onzen *Vader*, te Rotterdam, in den ouderdom van ruim 70 jaren.

P. en J. VERWOERT.
Batavia, 28 juli 1824.

*** DEN 7den juli is alhier overleden, de heer *Johannis Brust*; alle degenen die iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zijn aan deszelfs boedel, worden verzocht, binnen drie maanden, aan de ondergeteekende testamentaire executeuren, opgave en betaling te doen.

G. T. BROUWER,
J. MOUTHAAN.
Passarocang, 14 juli 1824.

*** HEDEN stierf, na eene ziekte van zeven dagen, onze waarde vriend en compagnon, de heer *F. W. Soest*, oud 26 jaren.

JOHS. VERSTEEGH,
G. DE RAADT.
Testamentaire executeuren.
Batavia, 30 juli 2824.

*** HEDEN overleed de heer *Samuel Samson*, na eene kortstondige ongesteldheid, die evenwel reeds door langdurige sukkelingen was voorafgegaan; zeer betreurd bij zijne vele vrienden, en bij hen, aan wien hij sedert eene reeks van jaren zijne geneeskundige hulp verleend had.

J. B. CLEERENS,
W. F. PAINE,
Executeuren testamentair.
Batavia, den 22 juli 1824.

THIS day died, *Samuel Samson*, Esq., at his House, at Noordwijk, after a short severe illness, preceded by a lingering indisposition, much lamented by his numerous friends, and by those who have experienced the benefits of his professional services.

J. B. CLEERENS,
W. F. PAINE,
T st. executors.
Batavia, the 22d july 1824.

*** Op den 20sten mei 1824, overleed alhier, de 1ste luitenant, *G. von Leschen*; alle degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan wijlen den overledenen, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, vóór of uiterlijk, op den 31sten augustus 1824, aan de ondergeteekende executeuren

HÖSSEN, 2de luit. kwartm.
VERZIJL, 2de luitenant.
Weltevrede, den 31sten juli 1824.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben van of verschuldigd zijn aan den, op heden overleden Madureschen majoor van het 2de bataillon 19de afdeeling nationale infanterie, *Radin Arib Casoumo*, gelieven hiervan opgave en betaling te doen binnen eene maand, na dato dezer, aan de kommissarissen in den boedel,

majoor RADIN KASUMA,
kapitein KLAASSEN, en
2de luitenant VAN BAAK.
Samarang, den 11den juni 1824.

DIE iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den, op den 14den juni jl., overleden fuselier *van Santbergen*, laatst klerk bij den kommissaris voor het klein zegel, kan daarvan, binnen zes weken, na dato dezer, opgave doen aan de kommissarissen

H. GERRITSEN, 2de luitenant.
C. BRESLER, kadet.
beide van het algemeen depôt.
Weltevrede, den 15den juli 1824.

ALLE degenen welke iets te pretenderen hebben van, of wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den 2den luitenant *Buijges*, van de pioniers, adresseren zich, binnen den tijd van zes weken, aan de ondergeteekende kommissarissen in den boedel voornoemd.

DE FICQUELMONT, 2de luit.
A. DE ZWART, 2de luit.
Fort-Oranje, 4 juli 1824.

ALLE degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan de boedels van wijlen den opziener der landelijke inkomsten, in de residentie Kadoe, *A. B. van Andringa* en den Chinees *Liem Ling*, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van eene maand, gerekend van heden, aan

De Agenten der Samarangsche Weeskamer in de residentie Kadoe.

M. W BOODE, en
F. M. GEERLING, jr.
Magelang, den 5den juli 1824.

DIE iets te pretenderen heeft van of verschuldigd is aan wijlen den luitenant der pionniers *Kluttenaar*, gelieve dit binnen drie maanden, na dato dezer, op te geven aan de ondergeteekende kommissarissen

M. HAGENS, *luitenant.*
P. E. LA LAU, *luitenant.*
Muntok, den 1sten juli 1824.

DIE iets te pretenderen hebben van wijlen den Chinees *Lim Kengoetj*, gelieven daarvan opgave te doen, binnen den tijd van twee weken.

B. J. JACOBS, *executeur.*
Batavia, 22 juli 1824.

ALLE degenen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *R. C. N. d'Abo*, worden verzocht, daarvan opgave en betaling te doen, binnen zes weken, na dagteekening dezer, aan den heer *J. Davidson* te Samarang, van de firma van *Macquoid, Davidson* en *Co.* alhier, als daartoe speciaal door den ondergeteekenden gemagtigd.

A. F. VAN DEN BERG.
Algemeen gemagtigde van de weduwe van wijlen *R. C. N. d'Abo*, en executeur in deszelfs boedel.
Batavia, 30 juli 1824.

EEN ieder die iets verschuldigd is aan of te pretenderen heeft van den boedel van wijlen den heer *S. Samson*, gelieve ten kantore der firma van *Forestier en Co.*, daarvan opgave en betaling te doen, binnen den tijd van twee maanden, aan

W. F. PAINE.
Testamentaire executeur.
Batavia, den 29 juli 1824.

Advertentie

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen jonkheer *Jan Elisa van Breugel*, gelieven daarvan opgave en betaling te doen, vóór ultimo augustus 1824, aan deszelfs executrice,

wed. J. M. F. VAN BREUGEL,
geboren *Verhaage.*
Grissee, den 25sten juli 1824.

ALLE degenen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen de heer *F. W. Soest*, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de testamentaire executeuren.

JOHS. VERSTEEGH,
G. DE RAADT.
Batavia, 30 juli 1824.

Vendu-advertissementen.

Op maandag den 2den augustus 1824.

VOOR het negotie-huis van *Jordaan Johannes*, op groot roea-malakka, van Bengaalsche huismeubelen, stoelen, goud- en zilver-werken, wagens-, bendij- en trek-paarden, kust-coromandel, chitsen, cabaijen, coraien, Bengaalsche lijnwaten, beste roozen-olij, en andere goederen meer; benevens een slaaf en twee praauwen, waarvan een van 10 koijangs, liggende de laatste buiten de voormalige Utrechtsche poort.

Op dingsdag den 3den augustus 1824.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Wilson* en *Co.*, op de Zandzee, van zeil- en ravens doeken, Bengaalsche lijnwaten, jenever in kelderes en pijpen, madera-, rhijnsche en brandewijn op bottels, saucen, roozen-olij, haring, ijzer-werken, hunden, lakens, boter, wagens, enz.

En precies te 11 ure,

De navolgende vastigheden, voor rekening van wijlen *Mochamat Assan Acknat.*

No. 1. Zeker stuk tuin-land, gelegen omtrent een half uur gaans, buiten deze stad, in het westerveld, het 11te deel van het blok P, sub no. 59, bij de verponding doorloopende no. 7094.

No. 2. Zeker erf, bebouwd met een steenen huisje en nog drie steenen vertrekken met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stadspoort Diest, of in het westerveld, het 7de deel van het blok O, sub no. 1, bij de verponding doorloopende no. 7097.

No. 3. Zeker erf, bebouwd met een oud steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stadspoort Utrecht, aan de noordzijde van de kuff lsrivier, in het westerveld, het 7de deel van het blok P, sub no. 137, bij de verponding doorloopende no. 7095.

No. 4. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen even buiten deze stadspoort

[*Zie verder het tweede Bijvoegsel.*]

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den* 31*sten* JULI, 1824.

(*Vervolg van het eerste Bijvoegsel.*)

Utrecht, in het westerveld, het 7de deel van het blok P, sub no. 136, bij de verponding doorloopende no. 7096.

Op woensdag den 4den augustus 1824.

VOOR het huis van den luitenant-kolonel *van Munster*, te Weltevrede, van wagens, paarden, huismeubelen, spiegels, stolpen, pendules, schilderijen, zilverwerken, bijoutieren, zijden dames kleederen en hoeden, bier op bottels, enz.

Op donderdag den 5*den augustus* 1824.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Macquoid*, *Davidson* en *Co.*, in de binnen nieuwpoort-straat, voor rekening van de assuradeurs en van den belanghebbenden, van Engelsche wagens, coralen, koffij, gambier, amfioen, vleesch, rozenwater, Engelsche en Bengaalsche lijnwaten, spiegels, enz.

En precies te 11 *ure*,

Voor rekening van *C. Notte:*

De snelzeilende brik ANNA, groot cirka 55 lasten, met derzelver inventaris; zoo als dezelve ter rede alhier is liggende.

Op vrijdag den 6den augustus 1824.

VOOR het sterfhuis van den heer *S. Samson*, op Noordwijk, van lijf-eigenen, wagens, paarden, kleederen, meubelen, enz.

Advertentie.

IN den beginne der aanstaande maand augustus, zullen, op publieke vendutie, worden verkocht de ondervolgende perceelen.

Een stuk grond, waarop het gewezene fort Jacatra.

Een huis, bijgebouwen en erf, gelegen in genoemde nabijheid.

Drie stukken grond, gelegen op Weltevrede, nabij de erven van wijlen *W. J. Cransen.*

Eene fraaije troep schapen, dertig merrie-paarden en drie spring-hengsten Arabiersch en Basterd Arabiersch; kunnende degenen die daarin gading heeft, en soms eene onderhandsche koop wilde doen, zich adresseren bij den land-eigenaar van en te Kampong Malaijo.

Batavia, den 29*sten juli* 1824.

DE RAADT, SOEST & VERSTEEGH, zullen, op eenen nader te bepalen verkoopdag, publiek doen verkopen, eene extra verzameling boeken van de beste Nederduitsche, Fransche en Engelsche schrijvers, en van welken zij in tijds de catalogus zullen rondzenden.

Voorrei, 29 *juli* 1824.

EXTRA GOEDE RIJTUIGEN,

Bij de

Gebroeders *Beijnon*,

BESTAANDE in: eene sterke, echter ligte, coupé-koets; een reiswagen, in alles voorzien om Java te doorreizen; een fraaije javasche tent-wagen; vier ordinaire wagens, enz.

Te koop

EEN hollandsche Bendij, bij wijze van Fourgon, geschikt voor een paard, zoo goed als nieuw, met twee goede paarden en benoodigd tuig; te bevragen ter lands drukkerij.

WORDT gelost uit de THALIA, kapitein *C. Brandligt:* fijne roode wijn, St. Julien, witte bergerac- en madera wijn, oude cognac brandewijn, ligt- en zwaar princessen-bier, Londen porter-bier, selzerwater, vruchten op brandewijn, keukenzuren, tuin-boontjes, doperwten, vermicellie, macaronie, gort, witte- en bruine boonen, groene- en graauwe erwten, vijgen, rozijnen, corenten, gedroogde appelen, brambozen-azijn, bessen-sap, banket, koek en suikerwerk, rolpens, anchovisch, booter, bier-, wijnen lamp-glazen, lakens, chitzen en merinos, parfumerien, speelkaarten, pijpen, floretten, roskammen, enz., enz. bij

WATTENDORFF, HIPP EN ZIMMERMAN.

Te koop.

HET Land Poris, omtrent 4 uren gaans buiten deze stad, gelegen aan de zuidzijde van de Mookervaart, met deszelfs heeren-huizing, bijgebouwen en inventaris, te bevragen bij

J. F. ARNOLD.

Te huur,

OM dadelijk te aanvaarden, twee bamboezen woningen, staande op Goenoeng-Saharie, te bevragen bij den eigenaar.

J. MAERTENS.

Uit de hand te koop.

OP zeer voordeelige voorwaarden, de snelzeilende brik ANNA, thans alhier ter reede liggende, te bevragen bij

VAN RIJCK, PREDIGER en Co.

Batavia, den 16*den juli* 1824.

PAS aangebragt per de HEROINE, van Port Jackson, als: aardappelen, Engelsche garst voor paarden, te koop bij

J. SLATER.

JUST landed from the Schip HEROINE, from Port Jackson, Potatoes and English Oats for Horses, and for Sale bij

J. SLATER.

Te huur.

EEN huis op Gonoeng Saharie, te bevragen bij den bewoonder, den heer *Foquin.*

BIJ mevrouw *Arends*, in de Koestraat, zijn te bekomen, à *eene* spaansche mat het potje, allerhande soorten van ingelegde zuren en confituren, ingelegde visch, limoen- en tamarinde siroop.

For Sale.

BEST London partikular madeira wine in baskets of 3 dozen esch, also in pipes, hogsheads and quarter casks.

MILN, HASWELL & CO.

Great-river-street, 22 *juli.*

Te koop.

BIJ *Forestier* en *Co.*, op de groote rivier, oostzijde, de lading van de Fransche brik L' HIRONDELLE, kapt. *Boij*, van Marseille, bestaande uit likeuren, vruchten op brandewijn, ingelegde vruchten, wijnen van verscheidene soorten, brandewijn op bottels en fust, porceleinen, tafel-serviesen, pleet-werk, glaswerk, likeur-, azijn- en olie-zetjes, astrale lampen, arm-blakers, spiegels, fijne lakens, reuk-werk, epauletten, galons, enz.

Livett and Gonsalves,

Have received the following fresh English Goods, for Sale.

COOKING Utensils of all Sorts Iron and Tin, Pickles, Sauces, Mostard and Vinegar Door Portmanteau and Drawer Locks, Hair Powder, Lavender Water, Essence P ppermint, Eau de Luce, Spirits Lavender, Aromatic Vinegar, Marking Ink, Salts, Cream Tartar, Magnisia, Sidlet Powders, Arrow Root.

Confectionary and preserved Fruits, Lamp Shades, Oil Burners, Dressing Cases, Portmanteaus, Blacking and Brushes, Cerry Combs and Brushes, and fine Edinbró Ale, &c. &c.

24th July 1824.

BIJ *Leps* en *Co.* zijn te bekomen: boter, rolpens, tongen, spek, gerookte zalm, gezouten- en leng-visch, ingelegde soep-groenten, snijbonen, kool, augurken, klappers, olijven, Engelsche mosterd en tafel-zuren, visch en vleesch, saucen, stroop, salade-olij, beste vruchten op brandewijn, chocolade, arrowroot, kanarie-vogel-zaat, diverse likeuren, Hollandsch water, azijn, belegen bier, extra beste cognac, beste roode wijn; als margaux, medio, rhijnsche wijn, muscaat en petit port, eau de cologne, lavender, sel de vinaigre, hairpoeder, spermacetiekaarsen, tarpentijn-olij, pik, harpuis, varinas tabak, spaansch groen, glazen ruiten, spijkers, platlood, roskammen, ijzeren voetschrappers, schoenen, slijpsteenen, muurstolpen, thee-servicezen, schenkbladen, wagen-lantaens, gewast linnen en laken voor tafelkleedjes en voor rijtuigen, extra fijn blaauw laken en wit kasimier, flanel, wollendekens, alketives, japansche krip, linnen, en andere goederen meer.

Vracht naar Nederland.

MET het extra snelzeilende brik-schip JEANNETTE, kapt *H. Rose*, zullende tegen medio augustus vertrekken naar Antwerpen, hebbende reeds de helft der lading gereed, adres bij

BROUWER NOLTHENIUS en Co.

Batavia, 29 *juli* 1824.

Te koop,

OP Ankée, op de hoek van de twee bruggen, in het gewezen huis van den heer *Tessiere;* schoone witte rijst, bij de heele, halve en kwart koijang, dito padij goendel boeloe, dito halve en kwart Thain, van 4000 pond, à Spm. 55; alsmede goede af braak.

Te koop.

EEN TUIN op Rijswijk, te bevragen bij *van der Kaa*, *Haste* en *Co.*

MR. BECHADE vertrekt naar Timor.

MEVROUW SAGORIE vertrekt naar Timor.

DE 1ste luitenant der artillerie *Mossel*, naar Cheribon vertrekkende, heeft tot deszelfs gemagtigden aangesteld, den kapitein-kwartiermeester *van der Does* en den chirurgijn-majoor *Godefroij.*

P. F. MOSSEL.

J. DIEDERIKS, vertrekt met zijne vrouw naar Europa.

LUITENANT *VOORBY*, vertrekt naar Nederland.

MEVROUW de weduwe *Pich*, vertrekt naar Europa.

DE RAADT, SOEST & VERSTEEGH, bieden de navolgende goederen aan ten verkoop, als: exquise en beste roode medoc-wijnen, van *E. Suermondt* en *Zoonen* en *Co.*, *A. Milders* en *Zoon*, gebroeders *van Vlisfingen* en anderen; puike rhijnsche en mallaga-wijnen, jenever, Nederlandsche en Engelsche chitsen, katoenen garens en band, touwwerk, ankers, zeildoek, lijn-olij, loodwit, benevens eenige brillante spiegels, fraaije prenten achter glazen, scheeps patent-glazen, een partijtje goud-draad, enz., enz.

Voorrei, 29 *juli* 1824.

BIJ de weduwe *Schalder* zijn te bekomen en pas aangebragt: eerste kwaliteit mans hoeden, porcelein-werk, thee-serviezen, vazen met bloemen, extra kasimieren, kwart en halve swhaals, dames- en heeren zwarte en witte zijden kousen, witte en zwarte halve dito, beste eau de cologne, siroop de capil'aire, enz. enz.

VERSCHE Soerabaijasche aardappelen, a 10 ropijen per pikel van 125 pond, bij

KRUIJT EN VAN DASTEN.

SOURABAYA Patatoes, Neally inported at 10 rupees a picol of 125 pd.

KRUYT & VAN DASTEN

---

200 *Rupees Reward*.

STOLEN at Sourabaya, a few months ago, a duplex GOLD WATCH, with seconds, attached to it a gold seal and 2 keys, made by *Barraud*; London, no. 8737. Any person bringing the same to the Chief Officer ship ROSALIE, shall receive the above reward; or any information respecting it shall be thankfully recieved.

Verloren.

EEN zwart paard, hebbende een lange staart, met een nieuw pleet gemonteerd Engelsch bendij-tuig, uit den tuin, bewoond door den heer *J. G. Goldman jr*, op Rijswijk, in den nacht van den 20sten dezer, degene die dit paard en tuig te regt brengt, zal eene goede belooning genieten van den eigenaar.

F. E. DE NIJS.

Batavia, *den* 22*sten juli* 1824.

Bekendmaking.

NARIGTEN worden verlangd omtrent den persoon van *Hendrik Roelofs*, in 1774 te Vianen bij Utrecht geboren, en in 1801, in gezelschap van een- en- twintig jong lieden, door de kamer te Amsterdam, met het Amerikaansche schip THE HOPE, kapitein *J. Edgerton*, naar New-York, en van daar naar Batavia gezonden, van waar hij in 1804 naar Makasser is vertrokken, na eenigen tijd alhier, op het bureau van Hoogheemraden, onder directie van den wel edelen heer *van Heeckeren*, werkzaam te zijn geweest.

Belangrijke tijdingen uit Europa, voor genoemden *Hendrik Roelofs*, ontvangen hebbende, zoo worden alle degenen, die omtrent denzelven of zijne nakomelingen eenige inlichting mogten kunnen geven, vriendelijk verzocht, daarvan aan de ondergeteekenden eene opgave te doen.

VAN RIJCK, PREDIGER EN CO.

Batavia, 28 *juli* 1824.

Vracht en passage.

Naar Amsterdam.

MET het snelzeilend gekoperd fregatschip DE VRIENDSCHAP, kapitein *J. Cremer*, zullende in het begin van augustus aanstaande zeilen; adres bij

WESTERMAN, DE NIJS en CO.

Batavia, 15 *juli* 1824.

Vracht en passage

Naar de Nederlanden.

MET het welbezeilde schip THALIA, gevoerd door kapitein *Brandligt*, hetwelk reeds een groot gedeelte der lading bijeen heeft en spoedig zal vertrekken, adres bij

DE RAADT, SOEST en VERSTEEGH.

Voorrei, 15 *juli* 1824.

Vracht en passage

Naar Mauritius en Bourbon.

MET de snel zeilende brik L'HIRONDELLE, groot 276 tonnen, zeer goed ingerigt voor passagiers, en hebbende aan boord een bekwame fransche kok, zal zeilen omtrent den 15den augustus aanstaande, adres aan den kapitein *Roij* bij *Forestier* en *Co.*

Batavia, 21 *juli* 1824.

DE in courant no. 28 geadverteerde verkoop van slaven, is geschied voor rekening van partikulieren, en abusivelijk, en zonder eenige voorkennis van de heeren *van Rijck*, *Prediger* en *Co.*, in hunne advertentie ingelascht.

Batavia, *den* 16*den juli* 1824.

HET kantoor van den ondergeteekenden, als gezworen translateur in de Engelsche en Fransche talen, zal gehouden worden ten kantore van den notaris *Bosse*.

S. D. SCHIFF.

ALL documents for Translating in and from the English and Frensh languages, are to be send at the office of the Notary *Bosse*.

The sworn Translator,
S. D. SCHIFF.

EEN jongeling, sedert eenige jaren als opziener in de bovenlanden, over koffij-tuinen, en rijst-velden, gediend hebbende, en de Maleische taal zeer goed verstaande, biedt bij dezen zijnen dienst aan; te bevragen bij *Crassius* op Molenvliet.

DE heer....., beklaagt zich dat het niet in zijne magt is, aan het verzoek, aan hem gedaan in eenen naamlozen brief van den 29sten juni ll., te voldoen.

Soerabaija, *den* 13*den juli* 1824.

DE personen welke in bezit mogten zijn van het Tooneelspel *de Kleine Bedelaar* of *de Hongaarsche Wapensmit*, door *A. Cramer*, (hetwelk de Directie van het Liefhebberij-Tooneel zich voorsteld, eerstdaags te vertoonen, mits een tweede exemplaar van hetzelve stuk haar in handen zal komen), worden tot dat einde vriendelijk uitgenoodigd, hetzelve wel te willen leenen aan den ondergeteekenden, met belofte van eene prompte en behoorlijke teruggave.

De Secretaris der Directie van het Liefhebberij-Tooneel.

VAN DER VINNE.

Batavia, 29 *juli* 1824.

Liefhebberij-Tooneel

OP WELTEVREDE.

onder de zinspreuk:

UT DESINT VIRES TAMEN EST LAUDENDA VOLUNTAS

No. 3.

Op VRYDAG den 6den Augustus 1824.

HET

TURFSCHIP VAN **BREDA.**

Historisch Tooneelspel in *drie* bedrijven.

(*Uit de XVI Eeuw.*)

door

C. van der Vijver.

De deuren zullen niet vóór *zes* ure geopend worden.

Men zal te *half zeven* ure precies beginnen.

De rijtuigen zullen in volgender voege moeten circuleren:

De personen, van Molenvliet, Rijswijk en het kampement Weltevrede komende zullen den eersten ingang bij het posthuis inrijden, en den ingang aan den middelweg van Weltevrede weder moeten uitrijden.

De personen, van Goenong-saharie komende, zullen den ingang bij de wacht moeten inrijden, en in het uitrijden dezelfde orde volgen als de eerstgenoemden.

Bij het wegrijden, na de representatie, zal dezelfde orde, doch omgekeerd, moeten geobserveerd worden.

Aan de ledige rijtuigen zal het niet vrijstaan, zich op het plein van het gebouw te plaatsen, maar dezelve moeten zich in twee rijen rangschikken op den weg van Goenong-saharie tot aan den middenweg, en zoo mede langs dezen laatsten weg zelven.

Op aanstaanden *vrijdag* den 6den dezer, zal door den ondergeteekenden, ten huize van den heer *J. C. Romswinckel*, op *Rijswijk*, des voormiddags van 8 tot 1 ure worden gevaceerd, tot afgifte der *nog onafgehaalde entrée biljetten* voor het 1*ste trimester* van het 3*de Tooneeljaar* en van *vreemdelings kaartjes*.

Namens de directie van het Liefhebberij Tooneel voornoemd.

De secretaris,
VAN DER VINNE.

GEDRUKT TE BATAVIA,

ter Lands Drukkerij.